



Broliai ir sesės šauliai, žurnalo „Trinitas“ skaitytojai,

ryte prabudę palabiname savo namiškius, galbūt padarome mankštą, pavalgome sveikuolišką pusrytį ir ruošiamės į darbus, mokyklas ar universitetus. Dažnai bėgame, lyg užsukti laikrodžiai skubame, lekiamo, stengiamės kuo daugiau nuveikti. Tačiau ar dažnai mes randame minutę pasiklausyti rytmečio tylos ir pasvarstyti, kokia tos tylos prasmė kiekvienam iš mūsų?

Senoliai sakydavo: „rytas protingesnis už vakarą“, „tyla – gera byla“, „jei kalbi, tai tavo žodžiai turi būti geresni už tylą“ ir t. t. Jau nuo neatmenamų laikų tylos simbolizmas itin svarbus ir pagerbiant išėjusiuosius amžinojo atilsio. Nes tyloje gimsta susikaupimas ir atsiranda vienybės jausmas. Tyla skatina iš naujo įvertinti save, savo siekiamybes, pergaltoti įvykius, išgryninti mintis ir susitelkti naujiems iššūkiams. Tyloje gali augti kiekvieno talentas!

Šaulių sąjungos įkūrėjas, šaulių ideologijos autorius Vladas Putvinskis-Pūtvis 1927 m. suformulavo 10 įsakymų šauliams: „1. Gink Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvišką žemę; 2. Švieskis ir švieskis; 3. Stiprink valią ir kūną; 4. Būk drausmingas ir mandagus; 5. Gerbk ginklą; 6. Būk tiesus ir teisingas; 7. Tesėk žodį; 8. Būk budrus; 9. Saugok valstybės turtą; 10. Brangink šaulio vardą ir Lietuvos garbę.“ Kviečiu Jus, brangūs Lietuvos šauliai, kuo dažniau stabtelėti ir pergaltoti šių dešimties įsakymų prasmę, tyloje iš naujo įvertinti jų reikšmę. Itin svarbu Šaulių sąjungai ir kiekvienam iš Jūsų išgryninti šaulių ideologiją, nes būtent nuo aiškaus šios ideologijos suvokimo priklauso tinkamas šaulių vertybių puoselėjimas, sėkmingas populiarinimas ir prigijimas visuomenėje.

Išgryninus šaulių ideologiją bus lengviau pritraukti naujų narių į Šaulių sąjungą. Stenkimės, kad Lietuvoje neliktų nė vienos pagrindinės mokyklos ar gimnazijos, kurioje neveiktų šaulių būreliai. Toks neformalusis švietimas, per kurį pirmiausia yra ugdomas jauno žmogaus pilietiškumas ir patriotiškumas, yra viena iš pagrindinių priemonių, užtikrinančių šviesią Lietuvos ateitį. Aktyviai kurkite šaulių būrelius, kvieskite į juos savo draugus. Paskatinkite savo bičiulius dalyvauti ir šaulių vasaros stovyklose, parodykite jiems, kaip galima turiningai ir smagiai praleisti vasaros atostogas ir kartu išmokti vertingų pamokų. Taip pat didindami savo šeimos ratą užtikrinkite jo ilgaamžiškumą, kuo aktyviau palaikykite ryšį vieni su kitais.

Formuokite šaulių idėjų ilgaamžiškumo tradiciją, kad narių skaičius tik augtų ir niekada nemažėtų. Todėl nepertraukiamas įvairių šaulių kartų ryšys turi būti stiprinamas. Jaunieji šauliai, palaikydami glaudų ryšį su vyresniaisiais šauliais, bus suinteresuoti vėliau pakliūti į šaulių būrį. Dar vėliau – būti SAJA organizacijos nariais, dalyvauti baziniuose kariniuose mokymuose, stoti į Krašto apsaugos savanorių pajėgas ar Lietuvos karo akademiją. Tad itin svarbu užtikrinti šaulių ideologijos sisteminių plėtimą. Stiprinkite ir palaikykite savo bendruomenę, dar geriau pažinkite vieni kitus, bet kartu likite atviri visuomenei.

Su nerimu stebime įvykius Ukrainoje. Įsitikinome jau ne kartą ir mūsų pačių valstybės istorijoje, kad laisvė turi savo kainą. Laisvė, kaip ir tyla, yra neapčiuopiama vertybė, bet gyvybiškai svarbi, kad kiekvieno iš mūsų asmenybė augtų. Tad kviečiu kuo aktyviau ir gausiau dalyvauti valstybinių švenčių minėjimuose, renginiuose, kuriuose pagerbiama mūsų šalies istorija ir jos didvyriai. Mes iškovojojome savo laisvę, tad vertinkime ją ir saugokime. Todėl Jūsų, šauliai, balsas yra itin svarbus telkiant pilietinę visuomenę vienybei. Jūsų, šaulių vertybių skleidėjai, balsas turi plačiai aidėti motyvuojant kiekvieną ir toliau stiprinti dvasinį mūsų šalies pradą.

Šaulys yra visuomenės pavyzdys, tad skleiskite šaulių idėjas kuo plačiau, didinkite savo šaulių šeimos narių ratą, vertinkite ir palaikykite vieni kitus sudėtingą minutę. O kiekvienam rytui išaušus, dar miesto triukšmui neįsivyravus, tyloje kaskart iš naujo pakilkite naujai pradžiai, suvokdami savo prasmę. Juk Jūsų, Lietuvos šauliai, kasdienos indėlis kuriant gražią ir vieningą Tėvynę yra neįkainojamas. ■

KRAŠTO APSAUGOS MINISTRAS JUOZAS OLEKAS



3 PRISIMINTI, GERBTI, DIDŽIUOTIS

8 JAUNIEJI ŠAULIAI IR BŪRELIŲ VADOVAI
PER ATOSTOGAS KIMBĄ Į MOKSLUS

10 MANO TIKSLAS – SIEKTI AUKŠTUMŲ

11 ŽINIOS APIE ETIKETĄ
KIEKVIENAM ŠAULIUI BŪTINOS

PARAPIJOS NAMUOSE LAUKIAM I R
ŠAULIAI

12 GEN. MJR. EDVARDAS MAŽEIKIS: „VISI
JŪS ESATE YPATINGI ŠAULIŠKA DVASIA“

13 KLAIPĖDOS SUKILĖLIŲ KELIAIS

16 LIETUVOS VĖLIAVA – PATRIOTIŠKIAUSIAI
GIMNAZIJAI

KĄ MUMS REIŠKIA LIETUVOS HIMNAS –
DR. V. KUDIRKOS „TAUTIŠKA GIESMĖ“ ?

17 VASARIO 16-OJI – LIETUVOS NEPRI-
KLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA

19 „GELEŽINIO VILKO“ KUOPAI – DVEJI

20 BRANGIAUSIAS TĖVYNĖS TURTAS –
LAISVĖ

22 STEREOTIPŲ ĮVEIKOS LINK: GLOBALUS
EUROPIETIS“ VS „LOKALUS ŠAULYS“

24 MAN NEPATINKA, ARBA AR TIKRAI
MYLIM TIESĄ?

26 PAMINĖTAS LIETUVOS LAISVĖS AR-
MIJOS ĮKŪRĖJO IR VADO BRG. GEN. KA-
ZIO VEVERSKIO ŠIMTMETIS

28 PERLOJOS RESPUBLIKA

30 PAKEISTI RINKTINIŲ PAVADINIMAI

32 KONKURSAS „ŠAULYS Į KURĮ NORIU
LYGIUOTIS“



PRISIMINTI, GERBTI, DIDŽIUOTIS



Dalyvauti piešinių parodoje „Sausio 13-oji“ – galimybė pasinerti į to meto įvykius

ALGIS VEIKŠYS

*Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės
Rokiškio 9-osios kuopos vadas*

Sausio 13-oji mūsų tautai yra išskirtinė diena – tai krauju aplaistyta diena, kuri mums dar ir dar kartą primena apie nelengvą mūsų valstybės laisvės kelią.

Kiekvienais metais sausio 13 d. fotografo Nerijaus Slesariūno ir muziejininko Valiaus Kazlausko iniciatyva vis kitoje **Rokiškio** rajono gyvenvietėje rengiama fotografijų paroda, skirta Sausio 13-ajai, deginami laužai – taip paminime šią datą. Žinoma, renginiuose aktyviai dalyvauja ir Rokiškio 9-osios kuopos jaunieji šauliai.

Šiomet pasirinktas Kamajų miestelis, kur Antano Strazdo gimnazijoje vyko fotografijų paroda „Laužai“ ir gimnazijos moksleivių bei jaunųjų šaulių piešinių paroda Sausio 13-osios tema. Po Rokiškio 9-osios kuopos vado Algio Veikšio vestos istorijos pamokos vyko paminėjimas: buvo dalijamasi prisiminimais, koncertuojama. Vėliau gimnazijos pastatas pradėtas ruošti „gynybai“: apklijuoti langai, pastatytos užtvartos, lauke įrengtos barikados, uždegti laužai. Prie gimnazistų ir jaunųjų šaulių prisijungė ir uoliai dirbo Sausio 13-osios dalyviai: buvęs Seimo narys Kazimieras Uoka, Sąjūdžio Rokiškio skyriaus pirmininkas Leonas Jankauskas, rokiškėnų, tuomet vykusių į Vilnių ginti laisvės, vadovas Vytautas Masiulis. Prie renginio dalyvių prisijungė miestelio gyventojai. Pasigirdo

vietinio muzikanto armonikos garsai, dainos.

Renginyje taip pat dalyvavo ir vyriausias rajono šaulys Feliksas Mažeikis, kuriam šiuo metu – 96-eri. Džiugu, kad tokį šviesios atminties, visada žvalų, noriai, aktyviai su jaunimu bendraujantį žmogų, buvusį tremtinį, turime. Man, kaip vadui, malonu, kad jaunieji šauliai ir gimnazistai nuoširdžiai bendravo. Smagu, kad apie šaulių organizaciją, jos tikslus ir uždavinius bei jaunuolių veiklą LŠS entuziastingai pasakojo patys jaunieji šauliai, o gimnazistai aktyviai domėjosi. Taigi, atrodo, Kamajuose užgimė dar vienas kuopos būrys. Norą tapti jaunaisiais šauliais pareiškė daugiau kaip 20 gimnazistų.

Skirstantis apėmė dvejobas jausmas. Darėsi ir liūdna, ir linksma. Liūdna – kad renginys baigėsi, linksma – kad jis pavyko.



Jauniesiems šauliams įdomios istorinės žinios iš pirmų lūpų

RAMŪNAS ŠERPATAUSKAS

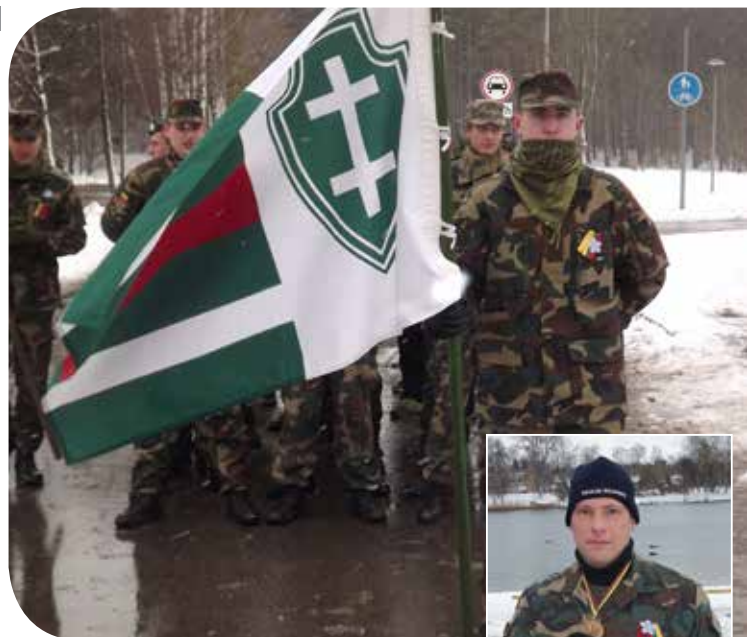
Karininko A. Juozapavičiaus šaulių

1-osios rinktinės Druskininkų 3-iosios kuopos vadas

Druskininkuose, kaip ir visoje šalyje, vyko renginiai, skirti Laisvės gynėjų dienai paminėti. Po „Atgimimo“ mokykloje surengto moksleivių koncerto ir prisiminimų apie tragiškus 1991-ųjų sausio įvykius dalijimosi druskininkiečiai gausiai rinkosi prie miesto centre esančio Drusko ežerėlio, kur dalyvavo simboliniame bėgime Sausio 13-osios aukoms atminti.

Buvo džiugu matyti, kad antrą kartą organizuotame bėgime dalyvavo itin gausus būrys – 40 – jaunųjų šaulių iš Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Druskininkų 3-iosios kuopos. Pradėti bėgimą buvo patikėta jaunesiems šauliams su vadu Ramūnu Šerpatausku priešakyje.

Jaunųjų šaulių uniformose ant krūtinių buvo įsegtos Lietuvos Respublikos vėliavėlės ir neužmirštuolės simboliai. ■



Kuopos vadas Ramūnas Šerpatauskas taip pat džiaugėsi dalyvio medaliu



Pradėti bėgimą buvo patikėta mums, šauliams

VIKTORIJA BAGDONAITĖ

Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės

Telšių 5-osios šaulių kuopos jaunoji šaulė

„Kas mes būtume be Sausio 13-osios? Manau, kad tik beveidė minia, klajojanti supermarketų dykvietėm, išplėtais vyzdžiais, reginčiais vien savo ego sukurtus mirazus...“, – teigia Algirdas Patackas.

Mes, šauliai, niekada nepamiršime ano meto kraupių įvykių. Taigi, praėjus 23-iems metams, sausio 13-osios vakarą gausus šaulių bei jaunųjų šaulių būrys **Telšiuose** atidavė pagarbą žuvusiems už Tėvynės laisvę. Tą vakarą Nepriklausomybės aikštėje buvo uždegtas didelis laužas, o jaunesiems šauliams išdalyta 14 žvakučių – tai atminties apie kiekvieną tą naktį žuvusįjį už mūsų visų laisvę simbolis. Renginio vedėjai ištarus kritusiojo už Lietuvos laisvę vardą ir suskambus varpo dūžiui, jaunas šaulys žvakutę nešė prie Laisvės paminklo. Plazdant amžinosios atminties

liepsnelėms sugiedojome himną, po neilgų pasisakymų susibūrėme prie degančio laužo ir, kaip anuomet Parlamento bei Televizijos bokšto gynėjai, dalijomės karštos arbatos puodeliu ir klausėmės gražaus koncerto. Vėliau visi ėjome į Šv. Antano Paduviečio katedrą, kur aukotos šv. Mišios už visus tėvynės patriotus. ■



Žemaitijos šauliai atidavė pagarbą žuvusiems

Kuopų archyvų nuotraukos



V. Matkevičienės nuotr.

MILĖ BLAŽEVIČIENĖ

Karaliaus Mindaugo šaulių

10-osios rinktinės Trakų 6-osios kuopos šaulė

Minėdama Laisvės gynėjų dieną **Bijūnų** pagrindinė mokykla, bendradarbiaudama su Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų 6-osios kuopos jauniaisiais šauliais ir Trakų rajono kultūros rūmų Bijūnų padaliniu, organizavo renginį „Už laisvę Tėvynei, kurioje dabar gyvename, už rytą, kurį pasitinkame kiekvienas iš mūsų“ (programos vadovė – šaulė Milė Blaževičienė).

* * *

Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenantys šauliai šią datą prisiminė ir iškilmingai paminėjo Čikagos Brighton Park parapijos bažnyčioje. Lietuvos, Jungtinių Valstijų, šaulių vėliavos išėivijos šaulių rankose nusilenkė kovotojams už laisvę. ■

Degančios liepsnelės mokyklos languose – vienybės ir atminimo simboliai – priminė šios istorinės dienos svarbą, neužmirštuolės žiedeliai kiekvieno atlape deklaravo nuostatą saugoti svarbią atmintį.

Renginyje dalyvavo Trakų 6-osios kuopos jaunieji šauliai, mokiniai, pedagogai, bijūniečiai. Mokyklos direktorės Vandos Jurgelevičienės pasakojimas apie skaudžią tragediją, įvykusią prieš 23 metus, sujaudino susirinkusiuosius, paskatino ne vieną jauną žmogų susimąstyti apie tokias vertybes kaip laisvė, Tėvynės meilė, patriotizmas. Literatūrinės-muzikinės kompozicijos metu jaunieji šauliai kartu su būrio vadu, mokyklos mokytoju šauliu Kęstučiu Blaževičiumi skaitė eiles ir dar kartą priartino mus prie kiekvieno iš sausio 13-ąją žuvusiojo gyvenimo.

Po minėjimo nešini Lietuvos Respublikos ir Lietuvos šaulių sąjungos vėliavomis žengėme per gimtąjį Bijūnų kaimą. Įveikę dviejų kilometrų atstumą vaišinomės karšta arbata ir koše, kurią paruošė šaulė Milė Blaževičienė kartu su bendruomenės nare Nijole Jankauskiene ir mokyklos mokytojomis Rimute Miseliūniene, Vida Matkevičiene ir Janina Paliokiene.

Tik pažindami ir gerbdami praeitį galime kurti Lietuvos ateitį. Tai diena, iš kurios semiamės stiprybės ir vienybės. Turime džiaugtis laisve ir pagerbti tuos, kurie ją iškovojo. ■



E. Lukoševičiaus archyvo nuotraukos



MARTA BIELSKYTĖ

Ariogalos gimnazijos mokinių tarybos prezidentė

ANDRIUS BAUTRONIS

Ariogalos gimnazijos istorijos mokytojas, Vytauto Didžiojo

šaulių 2-osios rinktinės Ariogalos 13-osios kuopos vadas

Bėgime „Gyvybės ir mirties keliu“ dalyvavo ir nesunkiai bėgimo trasą įveikė 14 žmonių iš Ariogalos krašto.

Sausio 13-osios rytą 1991-ųjų sausio įvykius prisiminėme savo mieste. Ilgosios pertraukos metu **Ariogalos** gimnazijos kieme kartu giedojome himną, šildėmės prie tradicinio laužo ir vaišinomės jaunųjų šaulių dalijama arbata. Vakare Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Ariogalos 13-osios kuopos šauliai bei visi norintieji iškilminga eiseną ėjome iki bažnyčios, kur meldėmės už žuvusiuosius bei Tėvynę ir jos laisvę, o vėliau prie laužo uždegėme 14 žvakių bei tylos

minute pagerbėme ir prisiminėme žuvusiuosius aną naktį. Vėliau renginys vyko kultūros namų salėje. Čia skambėjo eilės, dainos. Ariogalos šaulių 13-osios kuopos vadas Andrius Bautronis keturiems šauliams įteikė pareigybinius antsiuvus: Justui Baltrušaičiui – būrio vado, Aurimui Žiaukai, Vismantui Minelgai ir Šarūnui Baltrušaičiui – skyriaus vado. Taip pat jis kartu su Ariogalos gimnazijos direktoriumi A. Stankumi diplomais apdovanojo žygeivius, keliavusius „Klaipėdos sukilėlių keliais“ bei dalyvavusius „Gyvybės ir mirties bėgime“.

Džiugu, kad didžiąją dalį salės užėmė ne kas kitas, o miestelio jaunimas. Tai jaunieji patriotai, kurie gerbia mūsų valstybės istoriją. Mylėkime ir branginkime Lietuvą ne tik per valstybines šventes. Supraskime, kad nereikia klausti, ką mums gali duoti valstybė, o pagalvokime, ką mes galime jai duoti. Juk prieš 23 metus žmonės ir neklausė, jie davė. Davė tai, ką turime šiandien. Tai, ką vadiname Laisve! ■

* * *

Sausio 13-oji šiandien nemažai daliai šalies piliečių yra ganėtinai tolima istorija, sužinoma, tiesa, ne vien tik iš vadovėlių. Galime džiaugtis, kad turime galimybių bei norime apie anų atmintinų metų įvykius išgirsti iš pirmų lūpų, t. y. žmonių, dalyvavusių pačiame įvykių epicentre.

Turime teisę didžiuotis, kad tokių piliečių bei tikrų patriotų savojoje organizacijoje turime nemažai. Vienas iš jų – Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės kovinio būrio šaulys **Valdas Pempė**, sutikęs prisiminti – argi galima tai užmiršti? – ir pasidalyti tuo, ką patyrė, matė ir jautė sausio 13-ąją prieš dvidešimt trejus metus.

„Įtampa pradėjo augti nuo sausio 12-osios ryto: nuolat gaudavome žinių, kad sovietų kariuomenė planuoja užgrobti svarbiausius objektus, tarp kurių buvo televizijos bokštas. Paskutinė fazė – Aukščiausioji Taryba. Tada buvau savanoris, paskirtas būrio vadu, kurio atsakomybė buvo Aukščiausiosios Tarybos vestibulio bei pagrindinio įėjimo ir rūsių apsauga. Ginkluoti buvome guminėmis lazdomis, o kas jų neturėjo – strypais, kuriuos sėkmingai pasigaminome išardę rūmų laiptų turėklus. Tikrų ginklų turėjo

nedaugelis. Vienas iš tokių – Romualdas Balceris, saugojęs užminuotą stogą ir laukęs pasitikti priešą iš dangaus. O mūsų būrys buvo pasirengęs žūtbūtei kovai vyras prieš vyrą. Dvasiškai vieni kitus palaikėme ir drąsinome partizanų dainomis. Savanoriai – pirmajame aukšte, šauliai – antrajame – visa Aukščiausioji Taryba vakarais skambėjo nuo sodrių vyriškų balsų. O dainuodami visi laukėme, kada prasidės puolimas...

Tiesa, privalau pasakyti, kad netgi mes, saugotojai, turėjome papildomą apsaugą – dideles minias žmonių, apjuosusių Aukščiausiąją Tarybą. Puolimo atveju, kol iki mūsų būtų prisibrovę, nežinau, kiek kraujo ir aukų turėtume... Taigi mes saugojome tautos išrinktuosius, o mus saugojo galingas skydas – pilietiskai ir patriotiškai nusiteikę žmonės. Tie, kurie buvome viduje, tapome geriausiai apsaugoti, nors buvome paskutinis ešelonas, su kuriuo priešas nebūtų žaidęs. Tai visi puikiai supratome ir žinojome. Ačiū Dievui, taip nenutiko.

Naktį apie pusę dviejų Krašto apsaugos departamento direktorius Audrius Butkevičius pranešė, kad evakuojamės į vidinį kiemą ir įsimaishome į minią. Aukščiausioje Taryboje palikta tik aukščiausių pareigūnų apsauga ir reikiamas skaičius vyrų kiekviename aukšte. Prieš visiems išeinant buvo paskirstytos užduotys: daliai žmonių nurodyta vykti į savo miestus ir prireikus organizuoti pagrindinį pasipriešinimą ar rinkti žmones, norinčius prisidėti prie šio reikalo. Kai paryčiais grįžau į Kauną, būstinėje, įkurtoje savivaldybėje, buvo prisiregistravę tiek naujų savanorių, kad prireikė keturių autobusų visus nuvežti į Vilnių.

Žvelgdamas atgal galiu pasakyti, kad tuo metu buvo visko daug ir viskas labai sumišę. Atsimenu: kunigas Grigas klauso išpažinčių, kai kas bando susisiekti ir pakalbėti su šeimos nariais, kiti drąsinasi dainuodami, dar kiti... miega, prašę pažadinti, „kai jau reikės“. Buvo atvejų, kai žmogus iš nevilties apsiverkia. Visko buvo... Kadangi tuo metu į Lietuvą atvyko daug korespondentų iš įvairių šalių, teko bendrauti su jais bei aiškinti daugelį dalykų, kurie svečiams atrodė sunkiai suprantami. Kai šiandien prisimenu, kaip tualetuose pilstė-



Aukščiausios Tarybos rūmai savanoriams ir šau- V. Pempės archyvo liams buvo tapę namais. V. Pempė dešinėje nuotr.

me benzina į butelius nuo limonado, užkimšinėjome laikraščių skiautėmis ir ri-
kiavome pasieniu, suprantu, kad tik Aukščiausiojo dėka išlikome gyvi ir sveiki.

Džiugu prisiminti dar ankstesnę datą – sausio 10 ar 11 dieną, kai saugo-
jusieji Aukščiausią Tarybą turėjo duoti priesaiką Tėvynei, jei jos nebuvo da-
vę anksčiau, kaip mes, jau „pakrikštyti“ Kaune ir saugoję savivaldybę, kryžių
kalnelį ir kt. Taigi iki prisiekiant vyrai perspėti: „Kas norite, išeikite dabar,
nes vėliau kelio atgali nebebus.“ Didžiudamasis konstatuoju, kad nė vienas
iš kauniečių nepasitraukė. Jei kas pabūgo iš kitų miestų, tai tikrai labai ne-
daug. Atsimenu tik, kad Makutinovičiaus (Vilniaus OMON – ypatingosios
paskirties milicijos būrio, pavaldaus TSRS Vidaus reikalų ministerijai, gerai

ginkluoto dalinio vadas. Dalinys iš-
formuotas po rugpjūčio pučo – aut.
past.) milicininkai stovėjo prieky-
je mūsų su visa amunicija: šalmais,
guminėmis lazdomis, skydais. Tarsi
nuspėdamas jų būsimus veiksmus
rinktinės vadui juokaudamas tariau:
„Atimame iš jų viską, nes vis tiek
mus išduos.“ Iš tikrųjų, ryte šių vyrų
nebesimatė.“

* * *



Čia užfiksuotos 1990 m.
balandžio 20d. susidūri-
mo spaustuvėje pasekmės.
R. Balceris susmukęs vi-
duryje

ROMUALDAS BALCERIS

*Šaulių sąjungos kovinių būrių
(sargų) valdymo grupės viršininkas*

„Mes, keturi vyrai, buvome paskirti atsakingais už
Aukščiausiosios Tarybos stogo apsaugą. Mūsų užduotis
– neleisti niekam užlipti ant užminuoto stogo. Tuo atve-
ju, jeigu prasidėtų puolimas iš oro, privalėjome sujungti
laidus ir... Tiesą sakant, tada nė negalvojome, kas tokiu
atveju atsitiktų su mumis, juolab kad ant stogo buvo pri-
nešta visokių „gėrybių“, pavyzdžiui, Antrojo pasaulinio
karo laikų granatų. Nuolat keitėmės: du budi kabinete,
du nuo stogo stebi, kas vyksta. O stebėjimas, dabartiniu
žvilgsniu žvelgiant, buvo ganėtinai įdomus: vaikštinėjo-
me metalo strypų, ant kurių įtvirtinti sprogmenys, labi-
rinte. Keisdamiesi su kolegomis iš savo posto išeidavo-
me pro langą į trečiąją aukštą. Čia buvo įsteigtas užsienio
korespondentų biuras. Taigi gaudavome visas naujausias
žinias, keliavusias į CNN ir kitas pasaulio televizijas. Sau-
sio 12-osios naktį matėme šviesas prie televizijos bokš-
to, Radijo ir televizijos komiteto kryptimi važiuojančius
rusų šarvuočius, girdėjome šūvius. Netgi juokaudami
vienas kitam sakėme: „Kulkos švilpia, vadinasi, nenu-
šaus.“ Nenušovė. Tarp kitko, kulką, atlėkusią nuo Radijo
ir televizijos komiteto pastato, radome įkritusią tarplan-
gin – pasirodo, ji vieną stiklą pramušė ir netekusi jėgos
nukrito tarp rėmų.

Taip, įtampa tomis dienomis buvo didžiulė, galbūt prie
to prisidėjo sąmyšis, kai visiems, na beveik visiems, gy-
nėjams buvo liepta pasišalinti iš parlamento. Mes, tiesa,
šiam įsakymui nepaklusome – vykdėme tik mums duotą

įsakymą: kas įsakė, tas turi įsakymą atšaukti.

Beje, savo poste ant stogo praleidau ne tik atmintiną
sausio 13-ąją. Čia išbuvau nuo sausio 8-osios (mes, žalia-
raiščiai, gavome įsakymą rinktis, tad nuvežiau mažametį
sūnų pas seserį ir išvykau į Vilnių) iki vasario kelintosios,
po mėnesio. Dabar juokdamasis prisimenu ir tai, kad visą
savaitę buvome užmiršti – net į valgančiųjų sąrašą neįtrauk-
ti. Bet nenumirėme. Ne tas tuo metu svarbiausia atrodė.

Prisipažįstu, kad karščiausiais momentais apie kažką ypa-
tinga nei galvojau, nei mąščiau, nei save didvyriu laikiau ar įsi-
vaizdavau. Atėjome kovoti – toks buvo apsisprendimas. Tiks-
las – laisva Lietuva: kad bent mūsų vaikai gyventų teisinges-
nėje šalyje. Žinoma, atsirado tokių, kurie neišlaikė įtampos ir
pasitraukė. Šiandien galiu pasvarstyti, kad man taip baisu ne-
buvo, nes jau buvau „pakrikštytas“: 1990-ųjų balandžio 20-ąją
mums, tada dar žaliaraiščiams, atvykus į Vilnių perimti savo
žinion Lietuvos komunistų partijos Centro komiteto spaus-
tuvės, kurią saugojo sovietų kariai, persirengę milicininkų uni-
formomis, buvau nemenkai sumuštas. Kai vėliau jau šeimoje
dėliojome išgyventus įvykius, sūnus man pasakė matęs per
televiziją, kaip tėtį už plaukų tempia sovietų kariai. Ne vienas
panašus krikštas buvo. Tačiau visi jie turėjo prasmę...”

Kariškai lakoniška ir skaudžiai tikra. Tačiau ne vien to-
dėl taip paveiku.

Didžiausia pagarba drąsiaširdžiams.

PARENGĖ LOLITA SIPAVIČIENĖ



Aukščiausiosios Tarybos apsauga tada buvo
svarbiausia šių vyrų pareiga. R. Balceris karėje

JAUNIEJI ŠAULIAI IR BŪRELIŲ VADOVAI PER ATOSTOGAS KIMBA Į MOKSLUS



Pasirengę žygiams

Per žiemos atostogas jaunieji šauliai kimba į mokslus. Šį kartą – aktyvesnius ir su itin stipriu karišku prieskoniu. Iš visos Lietuvos jaunimas traukė į karinius dalinius gauti naujų ir tobulinti jau įgytų žinių apie kariuomenę, atskirus jos padalinius ir jų atliekamų užduočių specifiką. Šiomet sausio 2–4 dienomis įvairių pakopų kursuose dalyvavo daugiau kaip 600 jaunųjų šaulių. Šaulius priėmė, suteikė savo instruktorius, maitino ir apgyvendino net 12 Lietuvos kariuomenės dalinių.

„Labai džiaugiamės, kad pakopinė jaunųjų šaulių rengimo sistema prigijo ir jau duoda rezultatų“, – sakė LŠS vado pavaduotojas-jaunųjų šaulių vadas Vytautas Žyman-

čius. Jo teigimu, žvelgiant į aukštesniųjų pakopų šaulius matosi didelis progresas ir noras toliau tobulėti. „Itin esu dėkingas Lietuvos kariuomenės dalinių vadams, kurie su dideliu noru padeda tinkamai pasirengti ir vykdyti šiuos jaunųjų šaulių kursus. Džiaugiuosi Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono vadovybės sprendimu jaunuosius šaulius apdovanoti specialiomis dovanomis, taip pat žavi Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono instruktorių atsidavimas mokant jaunuosius šaulius“, – sakė V. Žymančius.

Tuo pat metu, kai jaunieji šauliai sėmėsi žinių kariniuose daliniuose, Div. gen. Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės



Orientavimosi pratybos: vietovėje ir žemėlapyje



mokyklos poligone Kazlų Rūdoje jaunųjų šaulių būrelių vadovai (daugiausia pedagogai) vėl rinkosi į eilinius kursus. Ariogalos gimnazijos istorijos mokytojo, Ariogalos 13-osios šaulių kuopos vado Audriaus Bautronio teigimu, šie kursai buvo išskirtiniai, nes patys kursantai pareiškė norą išeiti į orientavimosi žygį. Šaulys Saulius Barevičius sakė, kad kiekvienas toks žygis reikalauja atskiros pasirengimo, nes tiesiog vaikščiojimas yra viena, o judėjimas rikiuote ir turint aiškų maršrutą – visai kas kita.

Dar viena iki šiol laukianti sprendimo problema – šaudymas. Jaunųjų šaulių būrelių vadovai labai nori bent kursų metu pagilinti šaudymo pratimų orga-

nizavimo ir apskritai šaudybos žinias, tačiau dėl komplikotos teisinės bazės šis jų noras kol kas lieka neįgyvendintas.

„Tikimės įveikti ir šitas kliūtis“, – trumpai tvirtino V. Žymančius. ■

VALDAS KILPYS



„Kovinė rikiuotė – visuomet svarbi!“ – teigia instruktorius

Autoriaus nuotraukos

* * *

Vos tik prasidėjus naujiems metams jaunieji šauliai traukė į karinius dalinius semtis naujų ir atnaujinti jau įgytų karybos žinių. Lietuvos kariniuose daliniuose įvairiuose kursuose dalyvavo 15 jaunųjų šaulių iš karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Druskininkų 3-iosios kuopos.

Mūsų miesto jaunieji šauliai įgūdžių sėmėsi Didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų batalione Alytuje ir Kaune dislokuotame Juozo Vitkaus inžinerijos batalione (JVIB). Pastarajame vyko jaunųjų šaulių ugdymo IV pakopos kursai, kuriuose savo karybos žinias gilino 26 karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunieji šauliai (kurso vadovas – Druskininkų 3-iosios kuopos vadas Ramūnas Šerpatauskas). Jaunuoliai gilinosi į rikiuotės subtilybes, tvirtino įgytas žinias ir įgūdžius, kuriuos jaunieji šauliai pademonstravo baigiamosiose lauko taktinėse pratybose. Galima priminti, kad Lietuvos šaulių sąjungos jaunųjų šaulių rengimas vyksta pakopine sistema, kurią sudaro 4 pakopos: 1-oji – jaunasis šaulys, 2-oji – skyriaus vado pavaduotojo rengimas, 3-oji – skyriaus vado rengimas ir 4-oji – būrio vado rengimas.

Ši stovykla yra sudedamoji jaunųjų šaulių rengimo karo tarnybai programos dalis, skirta jaunesiems šauliams susipažinti su individualiais kario įgūdžiais, inžinerine technika bei jos ypatumais. Tokiose kiekvie-

nų moksleivių atostogų metu vykstančiose stovyklose siekiama rengti dvasiškai ir pilietiškai brandų jaunąjį šaulį bei supažindinti jį su individualiu karių rengimu. Atidarymo metu sveikinamąjį žodį jaunesiems šauliams tarė bataliono vadas plk. lt. Arūnas Dzidzevičius, palinkėjęs pasisemti naujų žinių ir pagilinti turimas, ir Šaulių sąjungos vado pavaduotojas-jaunųjų šaulių vadas ats. kpt. Vytautas Žymančius.

Kurso metu jaunieji šauliai sužinojo apie batalioną, jo funkcijas, tikslus ir uždavinius, dalyvavo teoriniuose užsiėmimuose klasėse ir praktinėse lauko pratybose bataliono teritorijoje bei mokomajame lauke. Užsiėmimus vedė patyrę bataliono kariai instruktoriai: lt. O. Grošėvas, gr. M. Žarkovas, srž. V. Jančeris, gr. D. Mirijauskas, vyr. eil. E. Augūnas, gr. R. Bumbulevičius.

Kurso metu jaunuoliai analizavo šias temas: gamtinių kliūčių ir inžinerinių užtvarų įveikimas, minų laukai, mokėsi karo medicinos (pirmosios pagalbos teikimo, gaivinimo ir kt.), kitų ne ką mažiau įdomių temų. Jaunesiems šauliams itin patiko apsilankymas bataliono technikos parke, kur buvo pavėžinti sunkvežimiais KRAZ, vikšriniai plaukiojančiu transporteriu PTS-M. Itin daug emocijų sukėlė pažintis su išminuotojų darbo specifika. Užsiėmimo metu jaunieji šauliai galėjo patys pavaikščioti po lauką su minų ieškikliu ir rasti ne tik stambius

metalo gabalus, bet ir paslėptą mokomąją prieštankinę miną. Vėliau patys stipriausi galėjo apsivilkti lengvąjį išminuotojo kostiumą, kurio svoris – 15–17 kg. Taigi susitikimas su išminuotojais jaunesiems šauliams sukėlė daug teigiamų emocijų.

Pasibaigus kursams visi dalyviai buvo apdovanoti bataliono atminimo dovanomis, kursų baigimo pažymėjimais, o po sočių pietų kariuomenės mokykloje išvyko į namus, kur tęs mokslus mokyklose, gilins karybos žinias jaunųjų šaulių būreliuose ir lauks pavasario, kai vėl vyks į dalinius semtis žinių. ■

RAMŪNAS ŠERPATAUSKAS

Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Druskininkų 3-iosios kuopos vadas



Tai irgi pratybų dalis

Kuopos archyvo nuotr.

MANO TIKSLAS – SIEKTI AUKŠTUMŲ

Tai, kad tarnausiu Krašto apsaugos savanorių pajėgose, žinojau būdama dar 11 metų. Ir pagaliau po nemažai laiko atėjo ta diena, kai pasiryžau ir įsitraukiau į karišką gyvenimą. Tikriausiai labiausiai to, ko laukiau, kas mane jaudino ir intriguavo, buvo Bazinis kario savanorio įgūdžių kursas (BKSĮK). Ir štai jis ėjo, praėjo ir liko jau tik atminty. BKSĮK metu supratau, kad patekau į savo roges ir esu būtent ten, kur visada norėjau būti. Manęs neišgąsdino nei griežta drausmė, nei disciplina. Negąsdino ir tai, kad keltis reikėjo 5.45 val. ryte, šaltame vėjyje daryti mankštą. Priešingai, man netgi patiko. Su kariška tvarka esu jau susidūrusi Lietuvos šaulių sąjungoje, kuri, rodos, ir padėjo tvirtą pagrindą man po kojomis. Tačiau kaskart norėdavosi vis kažko daugiau – daugiau nuotykių, karybos, miškų ir išbandymų, todėl nusprendžiau imti visus iššūkius ir išvykti į BKSĮK.

Trys savaitės Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke praskriejo kaip viena diena. Net nespėjom pastebėti, kaip greitai prabėgo laikas. Čia, rodos, atvykome didelėmis išsigandusiomis akimis, stovėjome rikiuotėje nepažinodami vieni kitų, bijodami instruktorių ir su nerimu galvodami, kas bus toliau, o čia, žiūrėk, jau pasitempę ir vieningi iškilmingai prisiekėme Lietuvos Respublikai. Kurso metu buvo visko: tiek juoko, džiaugsmo akimirky, tiek susikaupimo, nerimo ir baimės. Pirmąją BKSĮK savaitę laiką daugiausia leidome mokomojo pulko teritorijoje. Vyko teorinės pratybos – radijo ryšiai, topografija, ginklai, šaudyba, pirmoji medicinos pagalba, rikiuotės statutas ir kt. Tačiau jau antrąją savaitę prasidėjo pats kurso įdomumas – kovinis šaudymas ginklu AK–4 MT, granatos metimas, taktiniai, topografiniai žygiai, taip pat pirmoji para miške, kuri, žinoma, nepagalėjo mums „taktiško oro“ – lietaus, šalčio, rūko... Po pratybų poligone grįždavome į kuopą pavargę, sušalę, irzlūs, bet laimingi. O kiek džiaugsmo suteikdavo šiltas valgyklos maistas, dušas, lova ir gabalėlis saldaus šokolado... Taip prabėgo savaitė, antra... Ir liko paskutinė, trečioji, kurios tarsi egzamino su nerimu laukėme visi. Dabar prisiminti rūškanus ir išsigandusius veidus prieš kompleksines lauko pratybas visai smagu, tačiau tada tai buvo ganėtinai baisu. Nežinojome, kas mūsų laukia, kiek reikės ištverti, kokius sunkumus pakelti ir kiek kartų įveikti save. Jau einant kelintą kilometrą link poligono tekdavo nemažai su savim mintyse pakovoti. Sunkus ginklas, 40 kg kuprinė, šalmas, nuolat krentantis ant akių, sniegas... O jei dar reikėdavo bėgti... Iš tiesų, teko sukaupiti visas jėgas, tačiau, nuoširdžiai prisipažįstu, nebuvo nė akimirkos, kad pagalvočiau: „Ką aš čia veikiu?“ Per paskutiniąsias kompleksines lauko pratybas buvome kiekvienas individualiai vertinami. Visi turėjome išsikasti apkasą, užsimaskuoti, nustatinėti atstumus, nusipaišyti ugnies kortelę, paruošti radijo stotį darbui, įveikti nurodytas kliūtis, šliaužti, ridentis, ropoti, bėgti, atidengti ugnį į imituojamus priešus, naudojant takinius elementus, poroje orientuotis naktiniame topogra-

finiame žygyje, įsirengti patrulio bazę bei parodyti kitas įgytas žinias. Miške buvo visko. Teko ir klupti, ir klysti, tačiau stojomės, kėlėmės, kėlėm vieni kitus ir ėjom toliau. Šio BKSĮK metu išmokau nugalėti save, savo baimes, suvokiau, kaip svarbu yra mokėti ištiesti pagalbos ranką draugui ir pačiais sunkiausiais momentais jausti draugo petį šalia savęs. BKSĮK pavadinčiau savotiška romantika, o draugus, kolegas, instruktorius – savotiška šeima. Juk matėme vieni kitus ir purvinus, ir švarius, ir nelaimingus, ir besijuokiančius, palaikėme morališkai visada, kai būdavo sunku, dalijomės maistu, šiltomis pirštinėmis, arbata... Didžiuojusi, kad kartu įveikėme visus išbandymus ir ėjome iki galo. Juk neapsakomai geras jausmas, kai grįžusius iš kompleksinių pratybų prie vartų negailėdami plojimų mus pasitiko mokomojo pulko kariai, taip pat neapsakomai gera buvo pasitempus stovėti rikiuotės aikštėje ir iškilmingai prisiekti savo Tėvynei Lietuvai. Garbė, atsakomybė, pareiga. Juk tai yra kažkas tokio, dėl ko iš tiesų verta gyventi. Jaučiuosi laiminga, įgyvendinau savo svajonę, išbandžiau save, supratau, ko noriu gyvenime. Dabar liko siekti aukštumų, dar didesnių išbandymų ir niekada nenuleisti rankų. Visada gyvenime vadovaujuosi tokia mintimi: „Visi gyvenimo sunkumai tėra druska, ir ji tik paskanina gyvenimą.“

BRIGITA VINIKAITYTĖ

Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šaulė



Su „kovine“ drauge kareivinėse



... ir pratybose. Brigita – kairėje

Autorės archyvo nuotraukos

ŽINIOS APIE ETIKETĄ KIEKVIENAM ŠAULIUI BŪTINOS

Sausio viduryje LŠS štabo Garbės sargybos kuopos jaunųjų šaulių būrio jaunieji šauliai, tęsdami savo užsiėmimų ciklą, skirtą elgesiui viešose vietose, lankėsi Kauno senamiestyje įsikūrusiame viešbutyje-restorane „Daugirdas“. Paskaitą apie etiketą skaitė šio viešbučio bendraturtis Vidimantas Žekas. „Mano seneliai taip pat buvo šauliai“, – pasisveikindamas sakė ne pirmą dešimtį viešbučių ir restoranų srityje dirbantis verslininkas, kuriam priklauso ir Kauno Žaliakalnyje įsikūręs viešbutis ir restoranas „Perkūno namai“. Būtent šioje vietoje galima pamatyti ir šiek tiek šauliškos istorijos nuotrupų: senų nuotraukų, dokumentų.

Iš pradžių V. Žekas jauniems šauliams papasakojo apie viešbučio įsikūrimo istoriją (vienas iš pastatų įsikūręs viduramžiais statytame name), parodė restorano sales, vyno rūsius. Nemažai susidomėjimo sulaukė pasakojimas apie viešbutyje gyvenusius iškilius žmones, pramogų industrijos žvaigždes.

Vienoje iš restoranų salių jaunieji šauliai mokėsi taisyklų elgesio prie serviruoto stalo, tobulino bendravimo įgūdžius. Jaunasis šaulys Matas Beniulis domėjosi sušių valgymo subtilybėmis. „Įsilavinęs ir kultūringas lankytojas turi sugebėti naudotis ir lazdelėmis“, – buvo atsakyta. Rimantė Paškevičiūtė klausė apie aukštos klasės restoranuose dirbančių padavėjų kompetencijas, o Donatas Hanka domėjosi de-



Paskaita jauniems šauliams labai patiko

Autoriaus nuotr.

ramo elgesio viešbutyje subtilybėmis.

Jaunieji šauliai V. Žekui įteikė ant sienos kabinamą plaketę su Lietuvos šaulių sąjungos logotipu ir dėkojo paskaitos vedėjui plojimais. „Pažadu, kad ši dovana bus pakabinta šalia kitų mano protėvių šaulišką istoriją menančių atvaizdų viešbutyje“, – sakė geranoriškai su šaulišku jaunimu bendravęs V. Žekas.

VALDAS KILPYS

PARAPIJOS NAMUOSE LAUKIAMI IR ŠAULIAI

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Tauragės 4-osios ir 5-osios kuopų jaunieji šauliai tęsia renginių ciklą „Susitikimai su žinomais krašto žmonėmis“. Vienas iš paskutiniųjų – susitikimas su kunigu Karoliu Petravičiumi, vykęs Tauragės Švč. Trejybės parapijos namuose, jaukiai šnekučiuojantis prie arbatos puodelio. Kunigas iš taip arti – tai galimybė Bažnyčiai išeiti į bendruomenę.

Kartais visuomenė mato iškreiptą Bažnyčios vaizdą ir ja nebetiki, todėl kunigo Karolio betarpiškas bendravimas su jaunaisiais šauliais tokį vaizdą siekia pakeisti. Kalbėdamiesi ir dalindamiesi patirtimi jaunieji šauliai turėjo daug geresnę progą priartėti prie tiesos, atrasti vieni kitų dovanas. Kun. Karolis pasakojo savo gyvenimo istoriją, apie apsisprendimą tapti kunigu ir eiti savo pasirinktu gyvenimo keliu. Dvasininkas palinkėjo ir šauliams eiti savo pasirinktu keliu.

Stebėjomės šio žmogaus paprastumu ir mokėjimu įtaigiai kalbėti, gebėjimu prabilti apie opias problemas: narkotikų žalą, paleistuvystę, nesąžiningumą. Dėkojame kun. Karoliui už šiltą priėmimą ir tikimės dar ne vieno susitikimo su juo.

VITALIJA ŠLEPAVIČIENĖ

L. e. LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės vado pareigas



Jaunųjų šaulių ir kunigo K. Petravičiaus susitikimo laikas neprailgo nei vienai pusei

Rinktinės archyvo nuotr.

GEN. MJR. EDVARDAS MAŽEIKIS: „VISI JŪS ESATE YPATINGI ŠAULIŠKA DVASIA“



Autoriaus nuotr.

Kai LŠS štabe lankėsi Lietuvos Kariuomenės Kauno įgulos vadas gen. mjr. Edvardas Mažeikis, nekilo abejonų, kad pokalbis su juo bus įdomus ir naudingas. Juk Kauno įgula – viena iš didesnių kariuomenėje, o ir mūsų štabas įsikūręs būtent šios Įgulos teritorijoje...

Esate Kauno įgulos vadas. Koks jos vaidmuo Lietuvos gynybos sistemoje?

Jeigu kalbame apie gynybines pajėgas, tai Kauno įgulos vaidmuo nėra pagrindinis. Ypač jeigu kalbame apie šautuvus, pabūklus ir panašius dalykus. Įgula yra daugiau susijusi su taikos meto reikalais: bendravimu su vietos valdžia, savivaldybe, dalyvavimu šventėse, bendravimu su mokyklomis. Tai labiau visuomeninio pobūdžio pareigos. Tačiau būtent dėl to Kauno įgula yra labai svarbus darinys, nes kauniškiai kasdien mato uniformuotus žmones, bendrauja su jais, ir man teko garbė, kaip aukščiausią laipsnį turinčiam kariškiui, užimti šias pareigas.

Mano supratimu, Kauno įgula yra turbūt draugiškiausia: mes puikiai sugyvename su vietos valdžia, turime labai gerą kapelioną – kun. Tomą Karklį, kuris labai daug širdies įdeda dirbdamas šį darbą. Prie mūsų jungiasi ir ugniagesiai bei kiti statutinių institucijų pareigūnai.

Nuolat kalbama apie kariuomenės ir visuomenės bendradarbiavimą, tačiau ar Jums neatrodo, kad kariuomenės ir civilii santykiai „šqla“?

Labai priklauso, kas bus atskaitos taškas. Jei tai šauktinių kariuomenė, tai, be abejo, tie santykiai buvo geresni. Ateidavo vaikai iš įvairių šeimų ir tarsi tapdavo mūsų ambasadoriais. Pasakodavo, kas ir kaip vyksta kariuomenėje, ir parnešdavo namo tikrą kariuomenės vaizdą, o ne sukurtą laikraščiuose ar televizijoje. Dabar situacija kitokia. Nors į atsargą išeina karininkai, bet jie dažniausiai būna jau vyresnio amžiaus. Žiūrint iš šitų pozicijų, tenka sutikti, kad ryšys su kariuomene yra silpnėjęs. Tačiau jei lyginti dabartinį atsakingų už ryšius su visuomene karių darbą su anuo, tai dabar jų veikla tikrai brandesnė. Tai, kad tyrimų rezultatuose esame lentelių viršuje greta bažnyčios, prezidentūros ir kitų institucijų, reiškia,

kad visuomenės esame vertinami teigiamai.

Dabar apie uniformuotus žmones ir miestą. Esu pastebėjęs, kad po tarnybos jauni žmonės persirengia ir išeina apsirengę civiliais rūbais. Galbūt dabar gyvenimo tempas didesnis, norisi iš karto po tarnybos nueiti į kavinę ar barą, tai gal ir gerai, kad persirengia. Man norisi, kad uniforma asocijuotųsi su rimtais reikalais, todėl čia jaunimo nesmerkiu. Tiesiog tokia dabar kultūra. Vokietijoje gal tik vienas iš šimto eina namo uniformuotas.

Lankotės LŠS štabe, nemažai bendravote su vadais. Kaip Jūs regite šaulių vietą bendrame gynybos sistemos audekle?

Labai esu patenkintas, kad jūsų vadas mane pakvietė ir galiu čia apsilankyti. Pamačiau jūsų būstinę, čia viskas tiesiog „kvepia šauliškumu“ ir pristatymas buvo geras. Manau, kad šauliai šiuo metu yra suradę tikrai tvirtą poziciją mūsų bendrame krašto gynybos kontekste. Darbas su jaunimu, mano supratimu, yra labai svarbus dalykas. Tai tarsi tas mažas šaltinėlis, iš kurio išteka upė ir galiausiai išeina jūra. Šiandien žiūrėjome, kiek jaunųjų šaulių ateina į kariuomenę, kiek stoja į akademiją. Skaičiai – įspūdingi. Tai reiškia, kad Šaulių sąjunga įdiegė gerus pradus ir supratimą apie karybą, patriotizmą. Džiaugiuosi, kad bendravimas su kariuomene tapo gerokai brandesnis. Kuo galime, tuo padedame.

Tarkim, kad ir vasaros stovyklos. Juk vienaip yra gyventi kur nors gražiam miške, o visai kas kita – batalione, kur gali matyti, ką kiekvieną dieną daro kariai. Tai tikrai turi įtakos jaunuolių ateities pasirinkimui. Labai teigiamai vertinu šaulių kovinių būrių atsiradimą, kurie laikui bėgant užims tvirtas pozicijas. Jie bus tiems šauliams, kurie gal nesusies savo gyvenimo su kariuomene, bet galės savo entuziazmą panaudoti ten. Apibendrinant sakau, kad ateityje galbūt reikėtų dar daugiau skirti dėmesio jūsų organizacijai, nes tai yra labai svarbus dėmuo dirbant su jaunimu, propaguojant krašto gynybą, ir galų gale patriotų šalyje niekada nebūna per daug.

Ir tradiciškai pabaigoje: ko palinkėtumėte šauliams?

Linkiu, kad šauliai išlaikytų šaulišką dvasią. Labai smagu matyti tokį jaunimą, širdis suvirpa girdint jų pasižadėjimą ir lygiai taip pat gera matyti brandžius šaulius, nešančius Vycio kryžiaus ordino vėliavą. Visi jūs esate ypatingi ta šauliška dvasia. Linkiu, kad ji stiprėtų ir kad jaustumėte, jog esame petys petin ir kartu tarnaujam Lietuvai.

BENDRAVO VALDAS KILPYS

KLAIPĖDOS SUKILĖLIŲ KELIAIS

Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Klaipėdos apskrities skyrius kartu su Lietuvos šaulių sąjungos Vakarų (jūros) šaulių 3-iaja rinktine sausio 10–11 d. tryliką kartą organizavo tradicinį nakties žygį „Klaipėdos sukilėlių keliais“.

Šiais metais žygeiviai keliavo maršrutu Kretinga–Klaipėda. Atkartodami 1923 m. savanorių sukilėlių judėjimo maršrutus ir laiką, dalyviai įveikė 25,6 km. Komandų kompleksavimas ir registravimas vyko Kretingos Pranciškonų gimnazijoje, taip pat joje dalyviai galėjo apžiūrėti KASP Žemaičių apygardos 3-iosios rinktinės surengtą ginklų parodą bei pasidomėti apie kario savanorio tarnybą. Prieš žygį Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčioje Kretingos pranciškonų vienuoliai aukojo šv. Mišias.

Mokyklos aikštėje išsiriavo 1251 užsiregistravęs dalyvis. Sugiedojus himną žygeivius sveikino ir gero kelio linkėjo Kariuomenės vadas gen. lttn. Arvydas Pocius, Klaipėdos meras Vytautas Grubliauskas ir Kretingos meras Juo-



Šaulių ir savanorių organizuojamas žygis kasmet pritraukia vis daugiau dalyvių

zas Mažeika. Lygiai dešimtą savanoriai, šauliai, policija, moksleiviai, profesionalios karo tarnybos kariai, geležinkelininkų komanda, pats Kariuomenės vadas gen. ltn. Arvydas Pocius ir dar daug įvairiausių grupių narių okupavo Kretingos miesto gatves, lydimi Karo policijos sėkmingai nužygiavo per miestą ir pasiekė pirmąjį žygio punktą. Taip žygio dalyviams teko įveikti 11,3 km asfaltu, 10,5 km žvyrikeliu ir apie 4 km miško, lauko keliukais.

Žygio finišas – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų bataliono teritorija. Pirmasis įveikęs maršrutą grįžo Artūras Matulevičius. Jis žygį įveikė per 3 val. 35 min. Taip pat norime pasidžiaugti jauniausia žygio dalyve Akvile Srūgyte (12 metų), kuri atstovavo Ventos gimnazijos komandai, ir vyriausioju žygeiviu Bronislovu Gaižausku (77 metai). Organizatoriai džiaugiasi, kad kiekvienais metais didėja žygeivių, norinčių paminėti Klaipėdos sukilėlius, skaičius, ir visi dalyviai sėkmingai įveikia maršrutą.

KRISTINA PUČKORIŪTĖ

Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės šaulė

* * *

Naktinis žygis Klaipėdos sukilėlių keliais – tai savotiška pareiga kiekvienam šilutiškiui, tuo labiau Šilutės šauliui ar jaunajam šauliui, nes būtent 1923 m. Šilutė buvo viso sukilimo lopšys, taip pat tais metais Jurgis Lėbartas įkūrė Šilutės šaulių kuopą.

Šiomet žygio startas – Kretingos Pranciškonų gimnazija, o finišas – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalionas. Taigi po šv. Mišių Kretingos bažnyčio-



Dalyvausime ir kitąmet!

je, minėdami vieną iš didžiausių Lietuvos pergalių – Klaipėdos krašto prijungimą prie didžiosios Lietuvos – visi rikiavomės į didžiulę rikiuotę, kuri po Klaipėdos mero bei Lietuvos kariuomenės vado sveikinimo žodžių Kretingos gatvėmis patraukė link tikslo – į Klaipėdą.

25 kilometrų žygis – ne pasivaikščiojimas: finišo liniją turėjome kirsti iki 5 val. 30 min., kitaip žygio neužskaitytų, tad žygiavimo tempas buvo gana spartus. Reikia pripažinti,



Energijos nepristigome iki paties finišo



Rinktinės archyvo nuotraukos

kad toks žygis yra išbandymas ir kova su pačiu savimi, nes tenka patirti kojų skausmus, neretai batai nutrina kojas, bet visi sukanę dantis vis vien judame rikiuotėje. Žygis įdomus ne vien tuo, kad keliamas tuo pačiu maršrutu, kuriuo ėjo ano meto šauliai bei kiti narsūs vyrai, bet ir tuo, kad vyksta naktį – mažiausias neapsižiūrėjimas gali virsti papildomais kilometrais ir dar didesniais išbandymais, bet visa, kas būna patirta einant kartu su bičiuliais, lieka kaip gražiausi prisiminimai. Vienas iš tokių – nuklydę nuo maršruto žygiavome papildomus visai nelengvus 5 kilometrus: kažkas nuvertė žygio ženklą, tad pasukome kitu keliu. Kita vertus, papildomi sunkumai ir nuotykiškai suteikė gilesnių įspūdžių – traukę per dirvonus ir laukus visi vieningai, džiaugsmingai nusiteikę, iškėlę galvas baigėme savo išbandymų žygį.

Šilutės šaulių kuopa šiam žygiui ruošėsi: aptarinėjome smulkmenas, mokėme jaunimą žygio paslapčių ir būtiniausių dalykų, siuvome žalius raiščius su M.L.S. (Mažosios Lietuvos sukilėlis) raidėmis. Žygyje dalyvauti ryžosi 39 mūsų kuopos nariai. Paminėsiu vyresnius šaulius: Saulių Ivanauską, Romą Sinkevičių, Mindaugą Gedrimą, kurie prisijungė prie organizatorių ir kartu su Karo policija stovėjo poste, kad užtikrintų visų žygeivių saugų perėjimą per kelią Palanga–Klaipėda, bei mūsų jauniausius šaulius, sėkmingai baigusius žygį: keturiolikmečiai Edmundas Pagareckis, Lukas Vaivada, Greta Klumbytė, Mangirdas Žemaila. ■

DONATAS JAUNIS

Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės Šilutės šaulių kuopos šaulys



Džiugu, kad visi įveikėme maršrutą be jokių trukdžių ar nesėkmių

Kuopos archyvo nuotr.

* * *

„Nugalėsime – arba mirsim!“ – šie žodžiai, iškalti Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų bataliono kieme, tapo sausio 11-osios nakties šūkiu įvairaus amžiaus, profesijų bei miestų žmonėms, susiruošusiems dalyvauti naktiniame žygyje minint Klaipėdos atvadavimo metines.

Žygyje dalyvavo ir Raseinių rajono Ariogalos gimnazijos šaulių būrelio šauliai bei asmenys, mėgstantys šaulių veiklas. Juos lydėjo Ariogalos gimnazijos istorijos mokytojas, Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Ariogalos 13-osios šaulių kuopos vadas Andrius Bautronis. Kartu žygiavo ir Raseinių r. Nemakščių bei Pryšmančių mokyklų bendruomenių nariai, lydimi mokytojo Egidijaus

Vyšniausko. Džiugu, kad visi įveikėme maršrutą be jokių trukdžių ar nesėkmių, visi grįžome kupini geriausių emocijų bei įspūdžių. Pirmieji žygeiviai finišo vietą – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalioną Klaipėdoje – pasiekė antrą valandą nakties, paskutiniai – šeštą valandą ryto. Džiaugiamės, kad nebuvo paskutiniai ir finišavome trečią valandą nakties. ■

MARTA BIELSKYTĖ

Ariogalos gimnazijos mokinių tarybos prezidentė,

ANDRIUS BAUTRONIS

Ariogalos gimnazijos istorijos mokytojas, Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Ariogalos šaulių 13-osios kuopos vadas

LIETUVOS VĖLIAVA – PATRIOTIŠKIAUSIAI GIMNAZIJAI



Gedimino bokšto trispalvę saugos vaizgantiečiai Kuopos archyvo nuotr.

Tradiciškai metus Gedimino pilies bokšte plevėsavusi vėliava perduodama saugoti vienai iš Lietuvos mokyklų. 2013 m. Gedimino pilies bokšto trispalvę įteikta Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijai. Mokymo įstaigos mokiniai, tarp kurių yra nemažai jaunųjų šaulių, o tiksliau – Rokiškio 9-osios kuopos didžioji dalis jaunųjų šaulių yra šios gimnazijos mokiniai, aktyviai veikę saugojant bei puoselėjant istorinę atmintį: tvarkė ir puošė Rokiškio rajono savanorių kapus, pokario partizanų žūties vietas, organizavo bei dalyvavo daugiau kaip 20 pilietinių bei patriotinių renginių.

Prieš 95 metus, 1919-ųjų sausio 1-ąją, Gedimino pilies bokšte iškeliant trispalvę, kaip laisvos Lietuvos ženklą, tarp 10 savanorių buvo ir mūsų kraštiečiai plk. ltn. Petras

Gužas (1892–1945), dalyvavęs trijose vėliavos pakėlimo Pilies bokšte iškilmėse. Taigi gimnazijos bendruomenės atstovai, jaunieji šauliai kelionę į sostinę vykusį Vėliavos dienos paminėjimą pradėjo Rokiškio miesto senosiose kapinėse: čia pagerbė Petro Gužo atminimą, padėjo ant jo kapo gėlių, uždegė žvakes.

Šiandien trispalvę jau užima garbingą vietą Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos muziejuje.

ATS. KPT. A. VEIKŠYS

Alfonso Smetonos šaulių

6-osios rinktinės Rokiškio 9-osios kuopos vadas

Pirmą kartą Lietuvos vėliava, iškelta savanorių, Gedimino pilies bokšte suplevėsavo 1919 m. sausio 1 d. Sausio 6 d. Vilnių užėmus bolševikams nuo trispalvės buvo nuplėšta geltona ir žalia spalvos, palikta tik raudona.

Antrą kartą mūsų trispalvę suplevėsavo 1920 m. rugpjūčio 26 d., į Vilnių sugrįžus Lietuvos kariuomenei. Spalio 9 d. Vilnių užgrobęs „želigovskininkams“, Lietuvos vėliava vėl buvo nuplėšta.

Trečią kartą Gedimino pilies bokšte Lietuvos trispalvę iškelta 1939 m. spalio 29 d., atgavus Vilnių, plevėsavo iki sovietų okupacijos.

Ketvirtą kartą vėliavą pilies bokšte 1944 m. balandžio 5 d. iškėlė Lietuvos vietinės rinktinės 306-ojo bataliono kariai savanoriai. Trispalvę plevėsavo iki gegužės 15 d.

Penktą kartą Lietuvos trispalvę virš Gedimino bokšto iškelta 1988 m. spalio 7 d. Nuo to laiko tebeplevėsuoja iki šiol.

KĄ MUMS REIŠKIA „TAUTIŠKA GIESMĖ“ ?

Manome, kad visi lietuviai moka šiuos mums brangios giesmės žodžius, tačiau ne kiekvienas įsigilina į žodžių, kuriuose nėra prievartos, sumaišties, panikos, savęs iškėlimo aukščiau kitų, militarizmo, neapykantos, pagiežos, reikšmę ir prasmę.

„Tautiška giesmė“ – tai kiekvieno sąmoningo Lietuvos piliečio gyvenimo vadovėlis. Savotiška Lietuvos žmogaus Konstitucija, nes kiekviena himno eilutė yra tarsi nuoširdus pamokymas, kaip mes, Lietuvos vaikai, turime gyventi, mylėti savo Tėvynę, dirbti jai ir tautai, saugoti ir ginti ją, kaip tai darė protėviai. Tai šventi žodžiai – tikinčiojo „Dešimt Dievo įsakymų“.

Tūkstančiai lietuvių dėl meilės Tėvynei žuvo kovose ar mirė kankinio mirtimi kalėjimuose, lageriuose, žuvo, kad dabar galėtume laisvi giedoti „Tautišką giesmę“. Tik

pasidaro gaudu ir pikta, kai kažkokios „menininkės“ savaip iškraipo mums šventos giesmės žodžius ir padaro iš jos parodiją. Toks poelgis tarsi išniekinti Leonardo Da Vinčo šedevrą ir ant skaistaus Monos Lizos veido priklijuoti Lenino barzdelę ir Stalino ūsus.

Praėjo Vasario 16-oji, artėja Kovo 11-oji. Giedokime savo himną jausmingai, išdidžiai. Ne tik minėjimuose, renginiuose, bet ir savo širdy. Sugiedokime už tuos, kurie negali to padaryti, nes išsinešė meilę Tėvynei į amžinybę. Taip pat pagalvokime, ar kiekvienas iš mūsų einame ir gyvename „Tautiškos giesmės“ takais.

STASYS IGNATAVIČIUS

IR GINTAUTAS TAMULAITIS

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šauliai

VASARIO 16-OJI – LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA

Vasario 16-oji – dar viena diena, kuomet visi, nors ir nedaug, bet galime pasijusti svarbūs savo valstybei. Diena, kai suvirpa širdis, kai akys spindi iš džiaugsmo pamąčius trispalvę, kabančią ant miesto gatvės stulpų, diena, kuomet suvoki tikrąsias savo, kaip Lietuvos piliečio, pareigas, kai mintyse niūniuoji Lietuvos valstybės himną ir sveikini gatvėje sutiktus žmones su pačia nuostabiausia švente. Būtent tokiomis geromis ir šventinėmis nuotakomis ir mes, Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šauliai, pradėjome dieną.

Mūsų rinktinei ši diena įnešė ir naujų vėjų – įvyko rinktinės jaunųjų šaulių vado pasikeitimo ceremonija. Naujam vadui linkime kuo didžiausios sėkmės ir uolumo, o kiekvienam lietuviui Vasario 16-osios proga – meilės ir brolybės. Mes, šauliai, stengsimės padaryti viską, kad mūsų tautos istorija neliktų užmiršta, kad mūsų kalba, kaip šventa malda, skambėtų visų lūpose ir kiekvienam būtų gera gyventi savoje šalyje. Juk privalu išsaugoti tai, kas yra sukurta dėl mūsų. ■

BRIGITA VINIKAITYTĖ

Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šaulė



Ši diena mums šauliams – viena iš svarbiausių



Stengsimės padaryti viską, kad mūsų tautos istorija neliktų užmiršta

Rinktinės archyvo nuotraukos

* * *

Vasario 16-oji – išskirtinė šventė Lietuvos valstybės gyvenime. Ji užima ypatingą vietą lietuvių tautos ir valstybės, skaičiuojančios aštuntą šimtmetį, istorijoje. Minėdami šią dieną mes turime pakankamai motyvų pamąs-

tyti apie protėvių kultūrą ir jų drąsą. Taigi artėjant šiai gražiai šventei LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės 5-osios kuopos jaunosios šaulės Vakarei Galinaitytei, Miglei Aleksandravičiūtei ir Karolinai Milkintai-

tei kilo idėja netradiciškai paminėti Nepriklausomybės atkūrimo dieną. Pasikvietusios į pagalbą 4-osios kuopos jaunuosius šaulius Pagramančio miestelyje merginos surengė Tauragės apskrities jaunųjų šaulių sąskrydį, kuriame dalyvavo 146 jaunieji šauliai bei jų vadovai. Sąskrydis pavadintas „Lelo“ pavadinimu, mat gilioje senovėje „Lelo“ reiškė padrąsinantį šūkį, kuris gąsdindavo priešą.

Taigi tądien Pagramančio miestelį išjudino šauliai. Renginys prasidėjo teatralizuota viduramžių muge, kurioje perteiktas stilizuotas pilies gyvenimas. Svečiuose apsilankiusi Pagramančio regioninio parko darbuotoja Lina Masiulytė jaunuosius šaulius supažindino su regioniniu parku ir parodė filmą. Surengta viktorina jauniesiems šauliams padėjo labiau pažinti savo kraštą. Vėliau iškilminga rikiuote per visą miestelį žygiavę šauliai, miestelio seniūnas J. Samoška, svečiai – jaunimo reikalų tarybos nariai – sustoję ant Pagramančio piliakalnio aplink laužą giedojo Lietuvos himną. O tada vyko linksmoji dalis: koncertavo Mažonų kaimo kapela, vadovaujama J. Samoš-



Taigi tądien Pagramančio miestelį išjudino šauliai

Rinktinės archyvo nuotr.

kos, surengtas jaunimo talentų vakaras, diskoteka.

Kitą dieną jaunųjų šaulių komandų kapitonai gavo užduotį ir išvyko į žygį po regioninį Pagramančio parką praktiškai susipažinti su vietove. Žygyje netrūko kliūčių, kurias įveikti sekėsi ne taip lengvai.

Dvi dienos Pagramančio miestelyje jauniesiems šauliams prabėgo kaip akimirka, – jaunimas susipažino su nepaprastu kraštu, bendravo su artimais bičiuliais iš kitų rajonų. Dėkojame Pagramančio mokyklos direktoriui, šauliui Vytautui Stoniui už suteiktą galimybę. ■

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės informacija

* * *

1918 m. vasario 16-oji – tai tik viena diena, tačiau su griausmu įsirežusi į Lietuvos istoriją ir į mūsų – lietuvių – širdis kaip viena iš svarbiausių datų Lietuvos valstybingumo kelyje. Vasario 16-osios Nepriklausomybės aktas padėjo pamatą savarankiškos ir laisvos Lietuvos atkūrimui. Vos vienas popieriaus lapas su dešimties eilučių aktu ir dvidešimties krašto šviesuolių, tarp jų Jono Basanavičiaus, Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio, Mykolo Biržiškos ir iš Anykščių krašto kilusio Stepono Kairio, parašais liudija tautos drąsą ir vienybę okupacijos ir karo akivaizdoje.

Minint 96-ąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines, po šv. Mišių Anykščių šv. Mato bažnyčioje šauliai ir minėjimo dalyviai rinkosi miesto centre šalia skulptoriaus Vlodo Vildžiūno Laisvės paminklo. Smagu, kad apniukęs dangus ir



Ypatingą šventę minime garsiai

Kuopos archyvo nuotr.

retkarčiais prapliupęs lietus nesutrukdė anykštėnams paminėti Lietuvos gimtadienio su šypsenomis veiduose ir vėliavėlėmis rankose. ■

RŪTA PAČINSKAITĖ

Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės

Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos jaunųjų šaulių būrio vadė

„GELEŽINIO VILKO“ KUOPAI – DVEJI



tų kuopų vadai bei šauliai.

Tardamas sveikinimo žodį kuopos vadas Andrius Šmailis konstatavo, kad per dvejus metus nemažai pasiekta, išmokta, sutikta daug bendraminčių, kurie padeda įgyvendinti idėjas. Džiaugdamasis nuveiktais darbais A. Šmailis pabrėžė, kad ateityje laukia daug naujų iššūkių, kuriuos, visiems padedant, kuopa būtinai pasistengs įgyvendinti, o sumanymus paversti realybe.

O kad aktyvių, dirbančių, veiklių žmonių kuopoje ir aplink ją tikrai nemažai, buvo galima įsitikinti vakaro metu – daugiausia prisidedantiems prie veiklos, jaunųjų šaulių ugdymo, labiausiai besistengiantiems ir darantiems pažangą buvo įteiktos LŠS vado, rinktinės, kuopos vadų padėkos, taip pat LKA Kariūnų bataliono vado paskatinamieji raštai. „Geležinio vilko“ kuopa, savo ruožtu, taip pat neliko skolinga ir vienam iš reikšmingiausių savo pagalbininkų – Lietuvos karo akademijai – įteikė atminimo dovaną.

Koks gi gimtadienis be linksmybių? Visus susirinkusiuosius savo dainomis pradžiugino svečiai iš Kauno – LŠS Garbės sargybos kuopos jaunųjų šaulių būrys bei LKS kariūnų roko grupė. ■

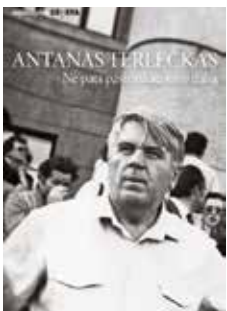
ANDRIUS ŠMAILIS

Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės „Geležinio vilko“ kuopos vadas

Sausio 12-ąją „Geležinio vilko“ kuopa minėjo nedidelę, tačiau reikšmingą dvejų metų sukaktį. Ta proga Vilniaus įgulos karininkų ramovėje buvo surengta gimtadienio šventė, kurioje dalyvavo gausus būrys garbingų svečių, šaulių, jų tėvelių. Šaulių pasveikinti atvyko pirmasis kariuomenės vadas ats. gen. mjr. Jonas Andriškevičius, Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos (LKA) atstovai: plk. ltn. Valerijus Šerelis, kpt. Paulius Čižauskas, mjr. Bronius Žėkas, LŠS vado pavaduotojas-jaunųjų šaulių vadas Vytautas Žymančius, Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadas Tomas Grabauskas ir jo pavaduotoja Renata Kalinauskaitė, PGC atstovai, taip pat ki-

ANTANAS TERLECKAS

„NE PATS PASIRINKAU SAVO DALIĄ“



Tai 2-oji serijos „Neparklupdyta Lietuva“ knyga.

Žinomo rezistentų, politiko, Lietuvos laisvės lygos įkūrėjo ir vadovo, nenuilstančio Lietuvos laisvės šauklio Antano Terlecko knyga „Ne pats pasirinkau savo dalį“ tarytum apibendrina ilgą ir sudėtingą autoriaus gyvenimo kelią, jo išgyvenimus, apmąstymus, lūkesčius ir gyvenimo patirtį. Pirmojoje dalyje, remdamasis artimųjų ir draugų pasakojimais, liudijimais, dokumentais, lai-

kais ir savo patvaria atmintimi, autorius užrašė atsiminimus. Antroji dalis – gūdaus sovietmečio 1963–1965 metų dieno-raštis, ilgai slėptas ir, anot paties A. Terlecko, kadaise rašytas tik „į stalčių“, be vilties kada nors vėliau paskelbti.

Siame leidinyje nėra vietos pagyryniskumui ar pozuojančiai beletristikai. Nepagražintu tikroviškumu, kartais net šokiruojančiu atvirumu alsuojančioje knygoje skaitytojui atskleidžiamas autoriaus gyvenimas nepriklausomoje tarpukario Lietuvoje, nepaprastai sudėtingu ir dramatišku sovietų ir nacių okupacijų bei vėlesnės sovietų reokupacijos laikotarpiu. Nepaisydamas netekčių, patirtos neteisybės ir nuoskaudų, į daugelį dramatiškų situacijų autorius žvelgia su įgimtu humoru. ■

„VERSMĖ“

JONAS NOREIKA (GENEROLAS VĖTRA)

„PENKI BROLIAI“

Pirmą kartą išleidžiamą prieš 80 metų parašytą istorinį romaną „Penki broliai“ Jonas Noreika, garsusis Generolas Vėtra, baigė rašyti 1934 m. balandžio 30 d., būdamas 23-ejų.

Romane puikiai dera panoraminiai ir vadinamieji kameriniai dalykai, tarpukario Lietuvos kaimo ir didžiųjų miestų vaizdai. Be virkavimų skleidžiasi nebanalus patriotizmas ir žmogaus psichologijos, giluminių būties prasmės, tikrojo tikėjimo, žmogiškų jausmų išmanymas.

Išpūdinga ir dramatiška knygos pradžia – visus herojus sukrečianti, suburianti ir tarsi sulydanti tragiška dėdės istorija, kai mirštančio iškankinto senuko lūpomis autorius išsako, jo nuomone, žmogui sunkiausius ir skaudžiausius dalykus – įtraukia į dramatišką pasakojimą, nuo kurio negali atsipłėšti iki pat knygos pabaigos.

„Kiekviename žmoguje glūdi Amžinosios gyvybės pajautimas“ ir „aš visada būsiu lietuvis“ – šie romano herojaus žodžiai galbūt įvardija tai, ko kiekvienas gali pasigesti šiais laikais – artimųjų šeimos, savo šaknų. Romane puikiai atspindima tarpukario Lietuvos panorama, gausios Galinaičių šeimos – penkių brolių: teisininko, kunigo, ūkininko, kariškio, prekybininko – gyvenimo kelias. Romane greta būties klausimų nerimsta amžinoji moters ir vyro jausmų pynė. ■

BRANGIAUSIAS TĖVYNĖS TURTA – LAISVĖ

Taip įvardytą rašinių konkursą inicijavo Kudirkos Naumiesčio 10-osios šaulių kuopos vadas Antanas Varankovas. Ir neapsiriko – pamąstyti apie laisvę nusprendė ne vienos Marijampolės regiono mokyklos mokiniai. Moksleiviai išsakė savo mintis ir, pasirodo, turėjo ką pasakyti šia tema. Tai džiugina. Geriausi autoriai buvo apdovanoti. Spausdiname laureatų darbų ištraukas.

Šaukiu aš laisvę. Be suvaržymų? Be nuostatų? Be sąžinės? Pastaroji tik sutriopia tikrąją laisvę?! Neleidžia jai laisvai išsilieti į gyvenimo jūrą! O gyvenimas žiaurus: jis supančioja tuos, kurie pasiduoda, iščiulpia paskutines jėgas ir negailestingai palieka merdėti. Tad kaipgi jaunas žmogus gali netrokšti laisvės? Juk suvaržytas gyvenimas – tai kalėjimas! Tačiau ar suaugusieji irgi šitaip supranta laisvę? Ar galima sąmoningam žmogui gyventi be bent menkiausio atsakomybės jausmo? Ar tie, kurie dar turi sąžinės ir atsakomybės, jau nebegali vadintis laisvais žmonėmis? Nesąmonė. Todėl peršasi išvada, kad laisvė nėra laisvė, jei neturi atsakomybės, nes laisvė – tai atsakomybė. Visuomet! O atsakomybę pabudina sąžinė.

Laisvė. Tai laisvė rinktis mylėti, nekęsti, atleisti, pykti, ieškoti, tylėti, atsakyti. Atsakyti už savo veiksmus. Garsus JAV psichoterapeutas ir rašytojas I. Yalomas rašė, jog „laisvė – tai reiškia, kad esam atsakingi už savo pasirinkimus, elgseną, gyvenseną.“ Tik ar tikrai laisvė būtinai turi būti siejama su atsakomybe? Ar atsakomybė nesuvaržo laisvės? Suvaržo. Bet ar be atsakomybės gyvenantis žmogus vis dar gali išlikti žmogumi? Juk tik gyviai nemąsto ir pasiduoda instinktams, visai nekreipdami dėmesio, kokios gali būti pasekmės. Todėl laisvė – tai iššūkis. Iššūkis išlikti žmogumi. Ne veltui garsusis kovotojas su vėjo malūnais, išmoningasis bajoras Don Kichotas Lamančietis (Migelio de Servanteso romano „Don Kichotas“ personažas) teigė, jog „dėl laisvės, kaip ir dėl garbės, galima rizikuoti gyvybe.“ Laisvė visais laikais buvo, yra ir bus didžiausia siekiamybė.

Nors gyvenimas pagal taisykles yra šimtą kartų lengvesnis, tačiau jis neatperka tikros laisvės skonio, kada esi priklausomas nuo savęs ir tau niekas netrukdo siekti tikslų, idealų, įgyvendinti savo svajones. ■

INDRĖ JANČIŪNAITĖ

Šakių r. Lukšių V. Grybo gimnazijos mokinė

* * *

Mūsų kartai suvokti laisvės vertę yra sunku, kadangi mes gimėme laisvoje, nepriklausomoje Lietuvoje, tačiau dar mūsų tėvai prisimena laikotarpį, kai Lietuva buvo pavergta. Manau, jei turėsime žinių apie Lietuvos istoriją,

didžiąsias asmenybes, žinosime, ką aukodami žmonės kovojo už tėvynės (taip pat ir savo) laisvę, ir mes suprassime, kodėl laisvė tokia svarbi. ■

VĖJŪNĖ BATAITYTĖ

Šakių r. Lukšių V. Grybo gimnazijos mokinė

* * *

Laisvę suprantame skirtingai. Vieniems – tai tiesiog žodis, kurį jie žino ir gali pavartoti. Kitiems – tai kur kas daugiau – patriotizmas, kova, atsidavimas Tėvynei. Tačiau laisvi žmonės kartais neįvertina laisvės, o ją turėdami elgiasi per daug neatsakingai.

Taigi, kas tie žmonės, kuriems laisvė – tik žodis? Dažniausiai tokie, kurie savo tėvynėje vis dar yra likę tik dėl jiems nepalankiai susiklosčiusių aplinkybių, o atsiradus galimybei palieka savo šalį, tautą, pamiršta jos praeitį. Ši žmonių grupė tikrai nėra mažuma. Dažniausiai pokalbiui pakrypus apie tėvynę, jie apie ją kalba nepagarbiai, taip, lyg šalis būtų juos nuskriaudusi ar padariusi jiems ką nors blogo. Bet kaip tėvynė gali nuskriausti savo sūnų? Tikriausiai šie žmonės dėl savo nelaimių tiesiog neturi ko kaltinti, o kadangi tėvynė nepasakys, kad ne ji šio vargšo žmogaus nesėkmių priežastis, galima lengvai suversti kaltę jai.

Žmonės, kuriems laisvė yra kur kas daugiau nei tik žodis, – patriotai. Tai būtent tie žmonės, kurie visais laikais kovėsi už tėvynės laisvę, gynė ją. Būti nepriklausomam, išsaugoti savo kultūrą, išsakyti savo nuomonę nebijant, jog ji kažkam užklius ir teks nukentėti, palikti žemę ramiai, žinant, kad ir tavo vaikai, ir jų vaikų vaikai niekam prieš savo valią netarnaus. Tik vedami šių idėjų žmonės kovojo su priešais, kurie norėjo užgrobti mūsų šalį. Tad tu, kurie stengėsi, dėka kaip rezultatą matome žemėlapyje tą nedidelį žalią plotelį žemės, kurį mes su meile vadiname Lietuva.

Na, o žmonės, kurie turėdami laisvę su ja elgiasi neatsakingai, yra tikriausiai patys blogiausi žmonės. Manydami, kad jie yra laisvi ir daro, ką tik panorėję, – dažnai klysta. Tokių žmonių taip pat nėra mažai. Jie leidžia sau pažeidinėti taisykles, skriausti kitus, juos žeminti, įžeidinėti. Tačiau ar dėl to mūsų senoliai stengėsi? Kas būtų, jei jie su tokiomis mintimis būtų gynę tėvynę? Žinoma, jei išvis būtų ko nors ėmęsi. ■

Laisvė. Vis dėlto, kas tai? Šiandien mes ją turime. Ne visi ją vertina, nes kai kuriems atrodo, kad taip nutiko natūraliai. O juk buvo tokių žmonių, kurie už laisvę kovojo. Ir ne tik! Jie liejo kraują ar net paaukojo gyvybę dėl laisvės. Todėl mes turime gerbti kovojusiuosius, o laisvą tėvynę turime branginti, puoselėti ir saugoti, kad nebūtume paskutiniai laisvi lietuviai. ■

JUSTAS
SINKEVIČIUS

Šakių r. Griškabūdžio
gimnazijos 2a klasės mokinys

* * *

Tėvynė – vieta, kurią turi kiekvienas žmogus, kad ir koks jis būtų – vargšas ar turtuolis, laimingas ar nelaimingas. Tėvynė brangi savo kraštovaizdžiu, kalba, istorija, prisiminimais. Bet bene brangiausias dalykas yra laisvė – didžiausiomis pastangomis, dažniausiai krauju, iškovota mūsų protėvių.

Už laisvę yra kovojama visais laikais. Jeigu XXI a. galime laikyti ramiau – aršių kovų už laisvę mūsų šalyje nebuvo, tai XX a. jų kilo daug. Norėčiau paminėti du kovų už laisvę momentus: partizaninį judėjimą ir nepriklausomybės atkovojoimą 1991 m. sausio 13-ąją.

Po ir per antrąjį pasaulinį karą Lietuvoje prasidėjo masiniai žmonių trėmimai. Lietuviai, nenorėję pasiduoti rusams ir būti ištremti į Sibirą, išėjo į mišką ir tapo partizanais. Juos vienaip ar kitaip rėmė daugelis Lietuvos kaimo ir miesto žmonių. Šiais tamsiais ir liūdnais metais partizanai vis dėlto išlaikė Lietuvos nepriklausomybės viltį, skatino lietuvius nepulti į neviltį. Pasipriešinimo komunistams laikotarpiu žuvo daugybė partizanų.

Tikrąjį lietuvių tautos ryžtą ir pasiaukojimą parodė 1991 m. sausio 13-oji. Tą naktį, kai sovietų kariai okupavo Vilnių, beginkliai, nieko neliepiami žmonės skubėjo ginti savo tėvynės. Tai pareikalavo nemažai aukų. Žmonės žuvo dėl Lietuvos, paaukojo savo gyvybes, kad Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma. Ir iki šių dienų yra likę nemažai žmonių, kuriems tos nakties įvykiai įsirėžė giliai į atmintį.

Taigi, kad ir koks amžius būtų, kad ir kaip gerai gyventume, mes niekada negalime pamiršti, ką mums dovanojo kiti – laisvę. Turime būti jos verti ir saugoti kovojusių už ją atminimą. ■

GABIJA ENDZELYTĖ

Šakių „Varpo“ mokyklos mokinė,

RITA ENDRIUKAITIENĖ

Šakių „Varpo“ mokyklos mokytoja

* * *



Rašinio konkurso nugalėtojų – Griškabūdžio (Šakių r.) gimnazijos 2a klasės gimnazistus Rugilę Bosaitę ir Justą Sinkevičių – pasveikinti ir apdovanoti atvykęs Lietuvos šaulių sąjungos Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės vadas Raimundas Mertinkaitis mokiniams įteikė vertingas istorines knygas.

Laisvė – suvokimas, kad esi lietuvis, galėjimas tarti lietuvišką žodį, savos kultūros bei papročių puoselėjimas. Šis žodis primena ir dar ilgai primins lietuviams sunkius laikus, spaudos draudimą, pokario kovas bei XX a. vykusias nepriklausomybės kovas.

Kiek daug kraujo pralieta dėl laisvos Lietuvos, kiek daug kančių patirta. Visa tai giliai įsirėžė žmonių atmintyje. Tačiau man tai tik pasakojimai apie sunkų lietuvių kelią nepriklausomybės link. Todėl man sunku kalbėti apie tai, nes aš nepatiriau spaudos draudimo, carinės Rusijos priespaudos, nepatiriau to, ką jautė žmonės, negalėdami tarti lietuviško žodžio. Nejaučiau sielvarto, baimės ką jautė motinos išleisdamos savo sūnus į karą. Nejaučiau to, ką jautė lietuviai, praradę Vilnių. Taigi šie įvykiai man yra istorija, o kitiems – skaudūs prisiminimai.

Džiaugiuosi, kad gimiau laisvoje šalyje, kad nereikėjo patirti svetimšalių priespaudos, pokario laikotarpio. Džiaugiuosi, kad galiu nevaržomai tarti lietuvišką žodį, skaityti knygas. Laisvė mums atvėrė naujas galimybes keliauti, puoselėti savo kalbą, kultūrą, papročius. Kovos už laisvę pareikalavo didžiulių aukų, skausmo, sielvarto, baimės bei nerimo, tačiau mes galime didžiuotis, kad žmonės nepabūgo paaukoti savo gyvybių dėl laisvės. Šių žmonių dėka galime jaustis laisvi. Jeigu ne visos aukos, žuvusios Nepriklausomybės kovose ar Sausio 13-osios naktį, galbūt būtų kitokia laisvės kaina. Manau, kad šiandien vargu ar atsirastų tokių patriotų, tėvynės mylėtojų, kurie galėtų paaukoti gyvybę dėl Tėvynės.

Taigi laisvė – brangiausias Tėvynės turtas, kurį turime vertinti, branginti ir džiaugtis, kad esame laisvi. Tai ne dovana, o iškovota vertybė: jei ne aukos, žuvusios kovose, galbūt šiandien negalėtume laisvai kvėpuoti. ■

RUGILĖ BOSAITĖ

Šakių r. Griškabūdžio gimnazijos 2a klasės mokinė

STEREOTIPŲ ĮVEIKOS LINK: „GLOBALUS EUROPIETIS“ VS „LOKALUS ŠAULYS“

Mūsuose gana dažnai per suvažiavimus ir šiaip tarnyboje ar buityje vis pasigirsta žodis „šauliškumas“. Pabandykime identifikuoti, kas tai yra. Kitaip tariant, visi sutikdami, kad tikras šaulys yra tas, kuris „turi šauliškumo“, pasiaiškinkime, ką jis turi ir ar „turėtojas“ vadintinas lokaliu? (lokalumą čia suprantame ribotumo, nešiuolaikiškumo ar net kvailumo prasme).

„LOKALUS ŠAULYS“?

Pasinaudokime pačia banaliausia perskyra tarp vidaus ir išorės. Prie vidinių šauliškumą nusakančių savybių priskirtume tėvynės meilę, patriotizmą, gebėjimą aukotis dėl išpažįtamų vertybių, garbingumą ir kt. Išorinės savybės galėtų būti: pasitempimas, geros manieros ir etiketo išmanymas, tinkamas higienos reikalavimų paisymas ir pan.

O dabar atsiriboję nuo stereotipų imkime ir patys sau užduokime klausimą: ar išorinės ir vidinės šauliškumą

nusakančios savybės yra būdingos siauram, lokaliai mąstymui? Ar įmanomas tik „lietuviškas patriotizmas“? Ar galimos tautinio etiketo nuostatos? Suprantama, kad patriotizmas yra neapsiribojanti valstybės sienomis sąvoka, o tautinis etiketas apskritai yra nesąmonė, nes jei norime būti išauklėtais ir save gerbiančiais piliečiais, tai viešumoje elgiamės laikydamiesi ne tautinių, bet visuotinių priimtų etiketo normų. Gal kinai gali leisti sau čepuoti prie stalo, o rusai – gerti arbatą neištraukę šaukštelio arba viską valgyti tik šaukštu, bet mums, europiečiams, tai nėra sektini pavyzdžiai.

Dingojasi man, kad stereotipinė „lokalaus šaulio“ sąvoka yra dirbtinė ir padiktuota visuomenėje susiformavusių nuostatų. Tikras šaulys yra kupinas šauliškumo, kuris pirmiausiai yra pagarba aplinkiniam pasauliui. Nes tikras šaulys, gerbdamas save, Tėvynę ir savo valstybę, pirmiausia, anot Vlado Putvinskio-Pūtvio, yra „dvasios aristokratas“ ir puikiai supranta, kad Lietuva nėra aklinomis sienomis aptverta teritorija su rūtų darželius puoselėjančiomis merginomis ir ant žirgų jodinėjančiais skrybėliuotais vaikinais.

Tai valstybė su į visą pasaulį eksportuojančiomis įmonėmis (ir jose dirbančiais piliečiais), tai piliečių visuma, kurios dalis veikiau save tapatina su lenkais ar rusais, nei lietuviais, tai sostinė Vilnius, kur jau beveik susiformavo „kinų kvartalas“. Žodžiu, gyvenant tokioje globalizmo paliestoje ir perkeistoje Lietuvoje ir šauliškumas įgauna gerokai platesnę prasmę. Jį traktuoti kaip baimę ir nenorą matyti aplinkinio pasaulio tokio, koks jis yra iš tiesų, yra ribotas dalykas.

Tada tikrai kyla pavojus apie šaulius ir šauliškumą kalbėti kaip apie „atsilikėliškumo“ nešiotojus. Tikras, kupinas šauliškumo šaulys niekada nebus pavadintas progreso stabdžiu dėl paprasčiausios, dar V. Putvinskio-Pūtvio įvardytos priežasties – jis yra dvasios aristokratas. O aristokratas puikiai supranta, kad savigarbą yra neatsiejama nuo pagarbos ir pakantos (bet ne tolerancijos) kitokiems, nei esi pats.

„GLOBALUS EUROPIETIS“?

Kalbėdami apie Europą ir europiečius vėl susiduriame su stereotipų gausa. Šioje srityje jų nors vežimu vežk. Pa-



minėsiu pagrindinius. Tarkim, gyvename laiku, kai Europa, europietiškas ir viskas, kas pavadinime turi pradžią, prasidedančią žodžiu „euro“ (nuo eurodešrelių ir alaus iki Europos Komisijos imtinai) po truputį pradeda kelti alergiją. Kai kuriems – atvirą neapykantą.

To priežastis labai paprasta: europietiškas kaip kategorija pradėta tapatinti su pačios prasciausios rūšies globalizmu. Tai tapo vertybių nebuvimo, apribojimų neigimo ir nepabijokime, visokių ištvirkimų atitikmeniu. Eurokratai uzurpavo europietiško sąvokos vartojimą ir visiškai ją diskreditavo pripildydami tik savo vertybių propagandos.

Drąsiai galima teigti, kad tikrasis europietiškas yra gerokai gilesnė, talpesnė ir labai konkreti sąvoka. Jei konkrečiau, tai helenistinėje kultūroje atsiradęs ir krikščioniškoje aplinkoje subrendęs bei sustiprėjęs identitetas, kuris yra būdingas konkrečioje teritorijoje gyvenantiems žmonėms (europiečiams). Kad ir kaip stengtumėmės, tačiau europiečių rasime tik vakarinėse Turkijos, Rusijos dalyse, o ne visose šių valstybių teritorijose.

Kitaip tariant, stereotipinis „globalaus europietiško“ supratimas, giliau pamąšcius, yra niekinis, nes turi labai konkretias ir aiškias ribas. Dabartinė Europos Sąjunga dar neišaugo iš vystyklų amžiaus, palyginti su klasikine europietiško samprata.

Štai dėl ko prieš neigiant europietišumą visada verta pamąstyti, ką gi tu neigi? Ar tai nėra kiekvieno lietuvių šaknys? Ar lokaliai mąstantis šaulys nėra tikrasis europietis, nes aiškiai suvokia europietiško ribas?

Visai kas kita yra „globaliojo europiečio“ pasaulėžiūra: tai žmogus, kuris neturi į ką atsiremti. Jo namai – pasaulis, jo vertybės – visokios, jo dievas – vartojimas.

APIE AKTUALIJAS ARBA EURĄ – VIENĄ IŠ JŲ

Imkime ir pabandykime įsivaizduoti, kas bus didžiausia artėjančių metų aktualija, jei atmetume rinkimus? (Nes kiekvienam aišku, kad Lietuvos Prezidento ir, ko gero, Europos Parlamento rinkimai bus itin svarbi tema). Taigi, kas?

Atsakysiu: man atrodo, kad bene stabiliausia ir daug diskusijų sukelsianti tema bus euro įvedimas. Būtent euro tema yra labai paranki pradėdant svarstymus apie „Globalaus europiečio“ ir „Lokalaus šaulio“ priešstatą. Nors gal tai joks ne prieštaravimas, o tik gilus stereotipas, kuris privalo būti įveiktas?

Ranką prie širdies pridėję turėtume pripažinti, kad didžioji dalis šaulių (ir tiesiog tautiškai nusiteikusių piliečių) visai nedžiūgauja girdėdami iš aukštų tribūnų vis dažniau pasigirstančias kalbas apie naują valiutą. „Litas yra mūsų valstybingumo simbolis“, – toks pagrindinis priešininkų argumentas, su kuriuo neįmanoma nesutikti.

Tačiau pagalvokime ir apie kitą simbolinę euro įvedimo prasmę: tai labai aiškus simbolinis žingsnis pareiškiant apie savo vakarietišką valstybės vystymosi kryptį. Mes aiškiai teigiame Rytams: einame su Vakariais. Iliuzija apie tai, kad it kokie norvegai galime sau leisti likti „vienai vieni“ – nepagrįsta. Tokios valstybės kaip Lietuva „vienos ir nepriklausomos“ globaliame pasaulyje tiesiog neegzistuo-

ja. Tai itin gajus stereotipas, su kuriuo reikia kovoti, nes juo netrunka pasinaudoti manipulatoriai, kuriems svarbu sugriauti pasitikėjimą mūsų pačių sukurta valstybe.

Net neaiškinant sudėtingų ekonominių reikalų yra visiškai suprantama, kad ir dabar mes iš esmės jau gyvename su euru (litas tiesiogiai su juo susietas). Skirtumas tik tas, kad gyvendami „pagal euro taisykles“ mes neturime nei mažiausios galimybės įtakoti Europos centrinio banko vykdomos politikos.

Tad korektiškas klausimas turėtų skambėti taip: ar mes tikrai norime, kad mūsų sentimentalus noras gyventi su kitaip nupaišytais „eurais“, kuriuos vadiname litais, yra ne per brangus mums patiems?

Tuo tarpu visa tai, ką vadiname „viskas garantuotai brangs“ yra, arba tiksliau, gali būti tiesa. Tačiau kad taip nutiktų, reikalinga vienintelė sąlyga – sukurti tinkamus prekybinių godumo apribojimo mechanizmus. Ir jei kokie nors mūsų išrinkti politikai to nesugeba padaryti, tai juos paprasčiausiai reikia nušalinti nuo valdžios. Rinkimų būdu, ne kitaip. Ir tų mechanizmų, beje, iš naujo galvoti nereikia. Pakaktų tik tinkamai nukopijuoti iš kitų šalių patirties, kur euro įvedimas nesukėlė jokių neigiamų pasekmių.

TAI KAS „KALTAS“?

Turbūt daugelis yra girdėję teoriją apie ciklais besisukančią žmonijos istoriją. Imperijos gimsta, stiprėja ir



miršta. Paskui atsiranda kitos ir vėl sunyksta. Visas istorijos procesas yra tik ciklų virtinė.

Būtent apie tokią istorijos sampratą pagalvojau sutikęs vieną šaulį, kuris be dvejonių išreiškė mintį, kad emigraciją reikia riboti draudimais. Nuoširdžiai pamaniau, kad ratas apsisuko ir mes vėl atsiradome sovietinėje santvarkoje (kad jam nereikia euro ir taip aišku).

Nepaisant to, kad demografų pranešimai liudija, jog iki 2060 m. Lietuvos gyventojų sumažės dar 24 proc., tai yra Lietuvoje liks tik šiek tiek daugiau nei 2 mln. gyventojų, emigracijos drausti negalime. Nes jei valstybę pradėsime tvarkyti tokiais pat draudimais, kaip kad tai buvo daroma sovietijoje, tai dėl ko tada buvo kovota 1991-aisiais?

Reikalingas aiškus supratimas, kad nei globaliai mąstantis „europietis“, nei toliau savo kiemo nematantis lokalus „šaulys“ nėra tie žmonės, kurių pažiūros yra tinkamos mūsų valstybės vystymui. Nes tiek viena, tiek kita yra visiškai riboti požiūriai. Ir abu jie Lietuvai kenkia vienodai. Tik vienu atveju tarsi apsitveriam neperlipamomis tvoromis ir sėkmingai toliau puoselėjame rūtų darželius, o kitu – visa Lietuva tampa it nudistų paplūdimys, kur visi gali daryti ką išmano.

Nei tas, nei anas scenarijus nėra geras. Šia prasme tiek savo kiemo reikaluose paskendęs „lokalus“ pilietis, tiek kosmopolitiškas europietis nėra gera išeitis. Ir nors, kaip jau kalbėta, abu išgalvoti herojai yra reikalingi labiau dėl stereotipinio mąstymo iliustracijos, tačiau tiesos šitame reikale esama nemažai.

KAS IŠ TO?

Geras tonas reikalauja straipsnį užbaigti viltinai. Nors Vokietijoje neseniai vykusio forumo dalyvis, „Erste Group Bank“ vadovas Andreas Treichlas situaciją Rytų Europoje apibūdino kaip „reikalaujančią psichiatrinės ligoninės“, tačiau nusivilti nevalia. Lietuva turi ir privalo didžiuotis savo laimėjimais (mums ypač patinka, kai juos išsako svetimšaliai).

Tačiau pasiekti, kad tave mylėtų kiti, galima tik tada, kai išmoksti mylėti pats save. Tai mums sekasi labai „šiaip sau“. Ir, ko gero, dėl to kaltas arba per daug valstietiškas, lokalus, arba iki kaulų smegenų globalistinis požiūris į pasaulį. Nes ir vienas, ir kitas yra per daug šališki ir savaip radikalūs. Jie lemia nesugebėjimo blaiviai matyti ateitį ir sudaro sąlygas pasirengti jos iššūkiams.

Atmesdami lokalaus mąstymo pagimdytus ir jokiais argumentais nepateisinamus infantiliojo tautiškumo nuostatų padiktuotus draudimus dėl žemės, euro ar bendro valstybės priklausymo įvairioms sąjungoms ir aljansams mes, šauliai, turime suprasti, kad šiandien lietuvius turi būti laisvas ir atsakingas už savo likimą žmogus.

Ginčams, darbo imitavimui ir tuščioms reformoms nepateisinamai sugaištas laikas pamažu naikina visa tai, dėl ko dar galime didžiuotis. ■

VALDAS KILPYS

MAN NEPATINKA, ARBA AR TIKRAI MYLIM TIESĄ?

Šalčininkų rajonas yra Lietuvos pietryčiuose, 44 km nuo Vilniaus, prie sienos su Baltarusija, pietrytinėje Vilniaus apskrities dalyje. Administracinis centras – Šalčininkų miestas.

Apie Šalčininkų kraštą rašė nemažai žymių žmonių. Daug straipsnių apie Šalčios žemę, jos lietuviškas mokyklas spausdino Lietuvos istorijos laikraštis „Voruta“ (vyr. redaktorius Juozas Vercinkevičius).

Šalčininkų krašto gyventojai jau XI a. metraščiuose vadinami lietuviais. Vien tik dabartinių kaimų senieji pavadinimai, kaip antai Dainavėlė, Dainava, Balandiškės, Akmenynė, Dailidė, Turgeliai, Šauliai, Žvėrynas, Šaltiniai, Šarkaičiai, Žaliaklonis, Švenčius ir kt., rodo, kad čia visuomet buvo lietuvių žemės. Dabartiniame Šalčininkų rajone yra Bėčionių, Eišiškių, Kiaulėkų, Kurmelionių, Paūdronių, Sangeliškių, Tetervinų, Turgelių, Valakavičių piliakalniai – gynybinės kovos prieš užpuolikus forpostai. Ant kai kurių jų stovėjo tvirtos pilys. Antai Eišiškių pilį istoriniai šaltiniai mini 1385 m. Dar iki Lietuvos valstybės susikūrimo pirmasis suvienytosios Lietuvos valdovas Mindaugas Šalčininkų krašte valdė dalį savo būsimos valstybės. Per šį kraštą ėjo svarbiausi keliai, jungę ne tik atskiras valstybės dalis, bet ir pačią valstybę su kaimyni-

nėmis šalimis. Todėl šio krašto žmonėms teko nemažai kentėti nuo svetimšalių – rusų, kryžiuočių (vokiečių riterių), mongolų totorių, lenkų – antplūdžių.

XVI a. Šalčininkų ir Eišiškių apylinkėse gyventojai kalbėjo lietuviškai. Taip pat buvo vartojama lenkų ir bažnytinė slavų kalba. Lietuvos bajorija pradėjo lenkėti po Liublino unijos (1569 m.). Tada prasidėjo ir lietuvių baltarusėjimo (gudėjimo) procesas. XIX a. viduryje Šalčininkų krašte tarp lietuvių plito ne kuri nors slavų kalba (lenkų, rusų, baltarusių), bet vadinamoji „paprastoji“ kalba („po



prostu“). Lietuviai, vartodami ją kaip antrąją kalbą, galėjo suprasti tiek lenkiškai kalbantį kunigą ar dvarininką, tiek rusiškai kalbantį caro valdininką.

Šiandien šalčininkiečiai gali didžiuotis turėdami savo krašto garbingą istoriją, nuostabią gamtą, švarų miestą ir



puikius šio krašto žmones. Dar ir šiandien mūsų krašte galima aptikti močiucių, kalbančių senąją dzūkų tarmę. Gaila tik vieno – kad jaunimas savo protėvių tarmę pamiršta. Labai liūdina ir tas faktas, kad mūsų mylimo rajono valdžia niekaip nesugeba nukabinti dvikalbių gatvių pavadinimų lentelių. Teisybės dėlei reikėtų pasakyti, kad Jašiūnuose, Balinskio gatvėje, prie vieno namo užrašas kabo tik lenkų kalba. Labai liūdina, kad teisinėje valstybėje mūsų savivaldybės administracija jau keletą metų nevykdo teismų sprendimų. Mūsų mielas rajono administracijos direktorius Boleslov Daškevič pasakys: „Nieko negaliu padaryti – privati namai. Supraskite, aš labai noriu laikytis valstybės įstatymų, bet, matote, nieko negaliu padaryti – žmogaus nuosavybė.“ Įdomu, jeigu prie visų namų pakabintume užrašus tik lenkų kalba, irgi nieko negalima padaryti? Man teko matyti gatvių užrašus, išverstus iš lietuvių kalbos, to, beje, nebuvo net sovietmečiu. Vėliau gal atsiras norinčiųjų išversti gyvenviečių pavadinimus arba sukurti naujus, panašiai kaip carinės Rusijos laikais. Keista, bet savivaldybės atstovai kiekvieną dieną eidami į darbą nepastebi užrašo dviem kalbom prie savivaldybės pastato. Tokie užrašai kabo prie kultūros namų, bibliotekų bei rajono seniūnijų. Visi šitie pastatai – ne privati valda. Norėtųsi tikėti, kad būdami katalikiško rajono gyventojai laikytumėmės tikėjimo dogmų. Neseniai teko dalyvauti vienos seniūnijos kultūros namuose surengtame susitikime su atstovais iš Baltarusijos. Labai simpatiška seniūnė, kreipdamasi į renginio dalyvius, ištarė tokius žodžius: „Gerbiami lenkai, sveikinu jus su šventėmis.“ Salėje sėdėjo nemažai lietuvių, rusų, baltarusių, ukrainiečių ir kitų tautų atstovų, tačiau jie, matyt, mažiau gerbiama rajono gyventojai. Labai liūdina, kai taip kalba tas žmogus, kurio kabinete

kabo didžiulis Jėzaus portretas. Tiesa, Vyčio neteko matyti. Galų gale, jeigu gatvių pavadinimus rašome lenkų kalba, tai nepamirškime ir kitų tautų, kurios mažiau skaitlingos, ir jiems tikrai sunku išlaikyti savo tapatybę. Kita vertus, negi lentelės pakabinimas padės išlaikyti savo kalbą? Lietuvos karaimai, būdami negausia tautine mažuma ir gyvendami Lietuvoje jau nuo Vytauto Didžiojo laikų, neturėdami savo valstybės išlaiko tautiškumą.

Aišku, galima sakyti – nieko tokio, tačiau tai labai blogas pavyzdys mūsų rajono gyventojams. Supraskime, jeigu galima nevykdyti teismų sprendimų pareigūnams, kaip šią situaciją turėtų suprasti eiliniai rajono žmonės? Gal tada galima pažeidinėti eismo taisykles, smurtauti, neiti į darbą, o gal ir keliasdešimt dėžių kontrabandinių cigarečių įsigyti nieko blogo? Kas pasakys, kur yra riba žmogiškumui, elementariam padorumui. Kaip tokie pareigūnai gali kalbėti apie meilę tėvynei? Matyt, kalbėti (skaityti) gali, bet ką nors daryti šia linkme – tikrai ne. Todėl aš šventai tikiu, kad mūsų rajono jaunoji karta privalo laikytis įstatymų. Kruopščiai dirbti ir svarbiausia – mylėti tėvynę Lietuvą ne žodžiais, bet darbais. Galiu pasidžiaugti, kad nemaža rajono jaunimo dalis aktyviai sportuoja, dalyvauja šauliškoje ir įvairių kitų organizacijų veikloje, studijuoja, dirba... Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijoje draugiškai dirbuojasi šauliai su skautais. Labai norėtųsi tikėti, kad ateityje, nepaisant įvairių nesantaikos kurstytojų, vis daugiau ir daugiau jaunimo supras paprastą tiesą – blogas tas paukštis, kuris į savo lizdą daro.

GABIJA

Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios
rinktinės Šalčininkų kuopos šaulė



*Nėra jėgos galingesnės už prigimtį,
Ar tu žmogus, ar tu laukų gėlė
Kančia ir džiaugsmas vienodai įgimta,
Prasmė kovoj kovot ir nugalėt.*

PAMINĖTAS LIETUVOS LAISVĖS ARMIJOS ĮKŪRĖJO IR VADO BRG. GEN. KAZIO VEVERSKIO ŠIMTMETIS



Kaune, Petrašiūnų kapinėse, atidavėme generolui K. Veverskiui pagarbą

Vienas iš Lietuvos ginkluoto partizaninio pasipriešinimo pradininkų, Lietuvos laisvės armijos (LLA) įkūrėjas ir vadas Kazys Veverkis gimė 1913 m. gruodžio 9 d. ūkininkų šeimoje Kauno apskrities Veliuonos valsčiaus Kalvių k. Kai 1940 m. į Lietuvą įžengė sovietinė armija, Lietuva neteko savo armijos ir nepriklausomybės. Tuomet ėmė kurtis įvairios pasipriešinimo okupacijai organizacijos. Antrasis pasaulinis karas, okupacijos, tremtys, grėsmė lietuvių tautai paveikė K. Veverškį. Studijuodamas teisės mokslus Vilniuje 1941 m., vokiečių okupacijos metais, nusprendė įkurti nesavanaudišką disciplinuotą pasipriešinimo okupacijoms organizaciją – LLA. Pirmiausia buvo sukurta programa, po to prasidėjo realus LLA formavimas. 1941 m. gruodžio 13 d. dvylika jaunų karininkų, vadovaujamų K. Veverškio, Gedimino pilyje davė priesaiką ir įkūrė šią organizaciją. Nuo

pat įkūrimo dienos LLA buvo slapta politinė, karinė organizacija, Lietuvos kariuomenės teisių perėmėja, turinti tikslą ginkluotu būdu atgauti Lietuvos nepriklausomybę. Vėliau ji tapo ginkluoto partizaninio karo pradininke. Artėjant antrajai rusų okupacijai LLA buvo masiškiausia pasipriešinimo okupacijoms organizacija, palikusi ryškų pėdsaką ginkluotoje pokario rezistencijoje.

K. Veverkis žuvo 1944 m. gruodžio 28 d. nuo okupanto tarnų, kuomet per Nevėžio tiltą ties Raudondvariu vežė į Kauną pogrindžio spaudą. 2011 m. tiltui suteiktas generolo K. Veverškio vardas.

Žiemišką 2013 m. gruodžio 10 d. rytą, minint 100-ąsias K. Veverškio gimimo metines, K. Veverškio giminės, įvairių organizacijų atstovai: ats. mjr. Gediminas Reutas, Lietuvos laisvės armijos karių ir rėmėjų sąjungos

nariai ir pirmininkė Irena Montvydaitė-Giedraitienė, jos pavaduotojas Antanas Rašinskas iš Šilalės, Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos Kauno skyriaus vadas, atkurtos LLA narys Danielius Štaras, LPKTS Šilalės filialo nariai, Lietuvos šaulių sąjungos vadas ats. plk. Antanas Plieskis, Vytauto Didžiojo karo muziejaus vyr. muziejininkas Antanas Jankūnas, susirinko Petrašiūnų kapinėse, Kaune, nulenkti galvų prie LLA įkūrėjo ir vado, Vyčio Kryžiaus I laipsnio ordino kavaleriaus brg. gen. K. Veverskio kapo. Garbės sargyboje stovėjo Garbės sargybos kuopa. Brg. gen. K. Veverskio kapas pražydo gėlėmis, pasipuošė vainikais. Žvakių liepsnelės plaikstėsi didingoje rimtyje, tarsi savo pavyzdžiu primindamos gyvenimo trapumą.

Kauno šv. Arkangelo Mykolo (Įgulos) bažnyčioje šv. Mišias už brg. gen. K. Veverskį aukoją Lietuvos kariuomenės ordinariato Kauno įgulos kapelionato kapelionas kpt. Tomas Karškys. Šv. Mišių metu buvo priminta, kad minint Šeimos metus labai reikšminga yra melstis ir minėti ne tik Lietuvos patriotą ir kovotoją už Tėvynės laisvę, bet ir jo tėvus. Kauno apskrities Veliuonos valsčiaus Kalvių kaimo ūkininkai Uršulė ir Stasys Veverskiai išaugino 10 vaikų: 7 sūnus ir 3 dukras. Mylėjo, auklėjo ir mokė mylėti artimą, Tėvynę ir visus paaukojo Lietuvai. Keturi sūnūs padėjo jaunas galvas kovoje su Tėvynės pavergėjais, partizanaudami, kiti šeimos nariai ilgus metus kentėjo lagerių ir tremties baisumus, bet nepalūžo ir Lietuvos neišdavė.

Po šv. Mišių iškilmingai prisiekė nauji Lietuvos šaulių sąjungos nariai.

Vėliaus brg. gen. K. Veverskio 100-mečiui skirtas minėjimas vyko Kauno įgulos karininkų ramovėje. Garbingo minėjimo dalyviai susidomėję apžiūrino parodą apie LLA, kurią parengė ir minėjimo dalyviams pristatė Lietuvos laisvės armijos karių ir rėmėjų sąjungos pirmininkė I. Montvydaitė-Giedraitienė. Eidami į salę tarsi susipažinome: į mus žvelgė dvi dešimtys jaunų vadų, karių, paaukojusių savo gyvybes dėl Tėvynės laisvės. Jų žvilgsniuose matėme klausimą, ar Tėvynė saugi, ar tęsiate mū-

sų darbus. Kituose stenduose susipažinome su atkurtos LLA gyvenimo, veiklos ir darbų akimirkomis.

Minėjimo dalyvius pasveikino ir renginį vedė Kauno įgulos karininkų ramovės Ryšių su visuomene skyriaus specialistas ats. mjr. G. Reutas, kūrinius atliko Kauno įgulos karininkų ramovės vaikų dainavimo studija „Audra“ (vadovė – Regina Kabalienė). Minėjimo dalyvius pasveikino ir pažadėjo pasirūpinti LLA įkūrėjo K. Veverskio vardo įamžinimu Kretingoje krašto apsaugos viceministras Antanas Valys. Plačiau su K. Veverskio gyvenimu supažindino Vytauto Didžiojo karo muziejaus vyriausiasis muziejininkas Antanas Jankūnas. Savo kalboje LLKS štabo viršininkas, buvęs LLA karys Vytautas Balysys prisiminė, kad organizacija buvo labai slapta, nariai būdavo priimami pagal rekomendacijas, nežinant, kas yra vadai. Eiles skaitė aktorė Regina Varnaitė. Prisiminimais dalijosi Prano Veverskio sūnus Rytis Veverskis, dainavo šaulys Dovydas Jokubauskis, patriotines dainas atliko Kauno šaulių vyrų choras „Trimitas“.

I. Montvydaitė-Giedraitienė pasidžiaugė, kad atėjo tas laikas, kai po pusės šimto metų tylėjimo galime pagerbti savo tautos didvyrius: „Lietuviai visada gerbė kovotojus dėl nepriklausomybės, kad ir nepasisekdavo laimėti kovų. Ji priminė, kad organizacija atsikūrė po penkiolikos nepriklausomybės metų su kariais rėmėjais. Mes nepriklausomybę turime, mūsų tikslas įamžinti LLA vardą laisvės kovų ir Lietuvos istorijoje. Rinkti medžiagą

apie LLA kovotojus, vykdyti švietėjišką veiklą. Siekti bendradarbiavimo su kitomis atsikūrusiomis pasipriešinimo okupacijoms organizacijomis.“

Baigiantis minėjimui I. Montvydaitė-Giedraitienė pasveikino organizacijos jubilatus. Buvo įtektos gėlės Vladui Rudžiui, 1944 m. Šilalės krašto LLA kariui, pasitinkančiam 90-mečio jubiliejų. Gruodžio 10 d. sukako 85 metai Sedos kautynių dalyviui, šiauliškiui Petruui Kryžiui.

Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjunga LLA įkūrėjo ir vado brg. gen. K. Veverskio 100-ųjų gimimo metinių proga apdovanojo Lietuvos laisvės armijos karių ir rėmėjų sąjungos pirmininkę I. Montvydaitę-Giedraitienę Lietuvos vietinės rinktinės garbės kryžiumi.

Pasibaigus minėjimui niekas namo neskubėjo, džiaugėsi, kad gali susitikti, pasikalbėti su bendraminčiais ir bendražygiais.

I. Montvydaitė-Giedraitienė nuoširdžiai dėkoja LLA įkūrėjo K. Veverskio 100-ųjų gimimo metinių minėjimo talkininkams: K. Veverskio artimiesiems, ypač Albinai Veverskytei, Kauno įgulos karininkų ramovės Ryšių su visuomene skyriaus specialistui ats. mjr. G. Reutui, Vytauto Didžiojo muziejaus vyr. muziejininkui A. Jankūnui.

Minėjimas baigėsi, bet darbai ne. Veiklioji I. Montvydaitė-Giedraitienė vardijo jau kitų metų planus ir įsipareigojimus. Tikimės, kad LLA nariai ir jų indėlis į Lietuvos laisvę nebus užmirštas. ■

LORETA KALNIKAITĖ
Šilalė



Šaulių ansamblio „Trimitas“ vyrai atliko patriotinių dainų

Autorės nuotraukos

PERLOJOS RESPUBLIKA

Pietinėje Lietuvoje prie pagrindinio Vilniaus–Druskininkų plento, abiejuose Merkio krantuose, beveik pusiauukelėje tarp Varėnos ir Merkinės (40 km nuo Alytaus, 7 km nuo Nėdzingės) yra Perlojos miestelis, kuris prieš 90 metų paskelbė savivaldą ir vaidino nemažą vaidmenį Lietuvos Nepriklausomybės kovų istorijoje. Visoje Lietuvoje savo laiku buvo žinoma „Perlojos respublika“ ir perlojiškiai „Lietuvos kazokai“.

Pirmasis pasaulinis karas suniokojo Lietuvą. Karas smarkiai palietė ir Perlojos gyventojus. Nepriklausomybės kovos ėjo pamerkiu, ir Perloja atitekdavo tai lietuviams, tai lenkams, tai bolševikams. Taip varginami pastovių mūšių, valdžių keitimosi, okupantų plėšimo, pastovių areštų 1918 m. viduryje susibūrė apie pusšimtis perlojiškių vyrų, kad apgintų savo miestelį nuo įvairių išpuolių. Atsirado ir ginklų. Dar 1915 m. perlojiškis Vaisieta iš vokiečių nuglemžė 80 šautuvų ir juos užkasęs išlaikė iki 1918 m. Vėliau didesnę dalį šautuvų atidavė Alytuje stovėjusiam 1-ajam pėstininkų pulkui – taip vadinamam gynybos būriui, kuris saugojo Perloją nuo lenkų ir bolševikų, nusikaltėlių ir visokio plauko vagių, o likusius pasiliko sau. Iš pradžių šiam gynybos būriui ėmė vadovauti Jonas Česnulevičius, kuris Perlojoje įsteigė šaulių būrį – rimtą, ginkluotą jėgą. Pirmaisiais Perlojos šauliais tapo Jonas Svirskis, Juozas Lukoševičius, Zigmantas Jonytis, Juozas Jonytis, Vacius Vazgys, Mikas Staškus. Šis būrys ir buvo savivaldos užuomazga. Beje, šiam gynybos būriui dar 1918 m. teko susikauti su plėšikaujančiais vokiečių kareiviais. Per susidūrimą buvo nukautas perlojiškis Povilas Bušniauskas.

1918 m. lapkričio 13 d. miestelio „galvos“ sumanė sušaukti gyventojų susirinkimą ir išklausti žmonių nuomonės. Visuotinio susirinkimo metu buvo išrinktas Parapijos komitetas, kurio pirmininku tapo Jonas Česnulevičius, vienas iš šviesiausių parapijos jaunuolių (jam tuo metu buvo tik 21-eri). Susirinkimas Komitetui suteikė plačius įgaliojimus: rūpintis parapijos apsauga, teisėtvara, tvarkyti buities reikalus. Komitetas buvo atsakingas parapijos gyventojams ir įgijo savivaldos galią, visas tam būtinas įstaigas ir pareigūnus. Tad galima teigti, kad pirmiau nei pati Lietuva, Perloja jau turėjo savo kariuomenę ir sienas, kurios sutapo su parapijos ribomis. Istorijos dr. J. Matuso knygoje „Lietuvos šaulių sąjungos istorija“ rašoma: „Tais laikais Perloja turėjo įdomią santvarką. Kadangi centralinė Lietuvos valdžia buvo silpna, iš parapijinio komiteto susikūrė Perlojos respublika. Jos valdžia apėmė aplinkinius kaimus iki Marcinkonių. Iš pradžių naudojosi bažnytiniu antspaudu, paskui pasidirbdino savąjį, kuriame įrašė kažkokio Perlio kunigaikščio vardą. Turėjo savo teisumą. Dėl to, kai 1919 m. į Perloją atvyko centrinės valdžios atstovai, įvyko nesusipratimų, net susišaudyta.“

Vėliau Komitetui ėmė vadovauti kunigas A. Petkelis, kuris tapo perlojiečių ne tik dvasinio, visuomeninio, bet ir, o tai ypač buvo aktualu, karinio-partizaninio veikimo vadu.

Perlojos gynybos būrys, saugodamas savo teritoriją, nepabūgdavo stoti į kovą net su reguliariosios kariuo-



menės daliniais. 1919 m. sausio 6 d. šis būrys, pasidalijęs į dvi dalis, apšaudė prie Perlojos priartėjusį iš Rusijos grįžtantį lenkų kariuomenės dalinį (apie 100 karių). Tarp lenkų buvo nukautų ir sužeistų.

1919 m. rudenį Perloją užėmė bolševikai, kurie ten išbuvo iki kitų metų pradžios. Perlojos gyventojai atsisakė jiems suteikti pagalbą ir duoti pastotes. Už nepaklusnumą buvo sušaudytas perlojiškis Martynas Stoškus.

1920 m. pradžioje Perloją iki Varėnos geležinkelio stoties užėmė Lietuvos kariuomenė, tačiau netrukus lenkų kariuomenė lietuvius privertė atsitraukti iki Daugų. Tada į Perloją atvykę lenkų legionieriai plėsdavo vietos gyventojus, rekvizuodavo turtą ir kt. Perlojiškiai „skolingi“ nelikdavo. Jau kovo mėnesį perlojiškiai Krivas ir Lukšys Perlojoje išplėšė lenkų ginklų sandėlį ir pasiėmė 6 šautuvus, 15 granatų ir daug šovinių. Už šį plėšimą, telefono laidų gadinimą bei šnipinėjimą lenkai visai Perlojai uždėjo 20 tūkstančių markių kontribuciją. Bet ir tai nesustabdė Perlojos partizanų šaulių. Rugpjūčio 18 d. Perlojos savisaugos būrys ties Perloja nuginklavo 15-os lenkų policininkų būrį ir ginklus pristatė į komendantūrą Varėnoje. Tų pačių metų lapkričio 11 d. būrys sulaukė automobilį su lenkų kariškiais ir pristatė į šaulių fronto štabą. Netrukus perlojiškiai susišaudė su lenkais ties Varėna. Susišaudymo metu buvo nukautas vienas lenkų legionierius. Lapkričio pabaigoje 5 lenkai buvo paimti į nelaisvę Varėnos–Tolkūnų kelyje; būrelis perlojiškių sulaukė lenkų šnipą, kuris, paprašytas parodyti dokumentus, pradėjo šaudyti. Vienam lietuviui buvo persautas kaklas ir ausis. Lenkas gyvas nepasidavė ir miškelyje buvo nušautas.

Žinios apie Perlojos respublikos gynybos būrio žygius pasiekė JAV gyvenančius lietuvius. 1921 m. balandžio 9 d. Perlojos komitetui buvo perduota 448,50 dolerių JAV lietuvių auka.

Labai reikšmingai Perlojos kovotojai (1920 m. rugsėjo 29 d. persitvarkė į Perlojos šaulių būrį) pasireiškė ir lietuvių-lenkų fronte. Jau minėtoje dr. J. Matuso knygoje rašoma: „Ypač išsiskiria Perlojos būrys. Anot IV šaulių fronto štabo nario Aravičiaus, jo šauliai turėjo savo išvaizdą: „Dauguma subrendę, statūs, kiek išdidūs vyrai. Apsirengę mišriai, rusų ir lenkų kariškais drabužiais... Perlojos būrys buvo pats didžiausias, labiausiai organizuotas, iš vietos žmonių ir, be to, karingiausias.“ Jis turėjo beveik



Perlojos gynėjai

šimtą žmonių: be šautuvų ir rankinių granatų turėjo ir kulkosvaidį. „Toliau rašoma: „Apie 3 mėn. Perlojos būrys laikė fronto barą (Merkinė–Valkininkai, beveik 15 km) drauge su kariuomene, atseit iš pradžių su 1-ojo pulko 4-ąja kuopa, paskui su 6-uju pulku. Apkasuose gulėdavo 2 kareiviai ir vienas šaulys. Tik gruodžio 7 d. nuo tos pareigos atleistas. Su minėta 4-ąja kuopa perlojiečiai veikė prie Nočios, iš čia traukė per Rudnią, Zervinus, Mančiagirę, Žiūrius iki Perlojos. Čia įvyko žinomos kautynės ant Merkio tilto (X.3). Veikta drauge su 4-ąja kuopa. Per tiltą į aną, Perlojos pusę perbėgo 15 šaulių. Buvo paėmę iš priešų kulkosvaidį, bet spaudžiami turėjo palikti. Sužeistas šaulys J. Jonytis. Paskui, spalio 4 d. lenkai puolė ties Brokraistėle ir Vartavalakiu, bet kariuomenė ir šauliai atsilaikė. Kai grįžo iš baro, perlojiškiai jau rytojaus dieną (XI 1.8) gavo ginti nuo lenkų savo gimtąją Perloją. Puolimą atlaikė, į nelaisvę paėmė 6 vyrus.

Tais pačiais metais buvo ir daugiau susirėmimų. Perlojiškiai du kartus vyko į Žiūrius, ten susišaudė su priešais ir paėmė kulkosvaidį. Ties Varėna susprogdino geležinkelio tiltą per Merkį (15 vyrų būrys), kur 3 lenkai nukauti ir 2 sužeisti. Paimtas lengvas priešo automobilis. Kenkė, kai priešas bėgo nuo bolševikų: apšaudė traukinį ir plentą, suėmė 15 raitelių.“

1925 m. vasario 3 d. Tautų Sąjungos tarybai panaikinus tarp lietuvių ir lenkų neutraliąją zoną (20 km pločio), į kurią įėjo Perlojos respublika, pusė Perlojos parapijos teritorijos atiteko Lietuvai, kita pusė – lenkams.

Tačiau ir po Tautų Sąjungos tarybos nutarties kovos nesibaigė. 1923 m. vasario 26 d. (Perlojos būrio šauliai buvo tik grįžę iš Klaipėdos sukilimo veiksmų, kur jie garbingai pasižymėjo) lenkai didelėmis pajėgomis puolė lietuviškąją miestelio pusę, žudė ir plėšė žmones. K. Tumpos vadovaujamas 50 šaulių būrys kontratakavo įsiveržusius lenkus. Kautynės buvo labai atkaklios, bet lenkai neatlaikė staigios lietuvių atakos ir puolė bėgti. Bėgančius lenkus perlojiškiai badė šautuvų durtuvais. Mūšyje žuvo du perlojiškiai šauliai: Adomas Davulka ir Vincas Kaminskas. Lenkų nuostoliai buvo kur kas gausesni: žuvo 15 ir buvo sužeista apie 30 lenkų kareivių, vienas pateko į nelaisvę.

Iš viso per šį laikotarpį ties Perloja ir joje galvas paguldė apie 80 lenkų kareivių. Visi jie palaidoti Perlojos kapinaitėse. Du mūsų minėti žuvę šauliai lenkų buvo sumesti į bulvių duobę. Jų tėvai gyvenę neokupuotoje Perlojos pusėje ilgai lenkų prašė perduoti žuvusiųjų kūnus. Tai

pavyko tik padedant vietos kunigui – gynėjų kūnai buvo persivežti į mūsų pusę ir iškilmingai palaidoti.

1930 m. pažymint Vytauto Didžiojo 500-ąsias mirties metines, Perlojoje buvo pastatytas didingas paminklas, ant kurio buvo iškalti žodžiai: „VYTAUTAI DIDYSAI, GYVAS BŪSI, KOL GYVAS NORS VIENAS LIETUVIS.“ Sovietmečiu šį paminklą buvo nuspręsta traktoriais nugriauti, tačiau perlojiškiai kelias paras budėjo ir neleido okupantų pakalikams įvykdyti piktų kėslių. Perlojiškiai apgynė paminklą Didžiajam Lietuvos Kunigaikščiui Vytautui, kaip kad 1918–1923 metais savo gimtą miestelį jie apgynė nuo lenkų ir bolševikų. ■

STASYS IGNATAVIČIUS
IR GINTAUTAS TAMULAITIS

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šauliai

TAI BUVO IR BUS

Čia kiekvienas arba karys, arba poetas
Dažniausiai jie abu kartu.

Tai kiekiau negu Damasko plienas.

Tai pasakyk man,

Kaip nugalėti tokią tautą,

Kai tiek sūnų

Karių - poetų?

Neveltui, oi neveltui

Tiek gintas nuo kryžiuočių

Piktųjų vanagų.

Ir totorių ordoms buvo nesaldū.

Tai jie, kariai-poetai

Išsaugojo Tėvynę,

Atstatę priešams

Galingą krūtinę.

Tai Jie, tai Jie,

Anot A. Miškinio,

Dainas rimavo

Gonkose balto klevo.

Kai tiek dainų sudėta

Linksmų, gaudžių,

Žygiuose dainuota

Lietuvos karių.

Tai Jie, tai Jie

Iš Prūsų knygas gabeno,

Tai Jie, tai Jie

Pro pat panosį žandarams pražygiavo.

Tai Jie tai Jie

Lietuvai laisvę davė,

Nuo bolševikų, priešų

Savu krauju, gyvybėm

Išvadavo.

Tai Jie, tai Jie

Bunkeriuose šalo,

Per Juos, per Juos

Stribai užmigt negavo.

Kai tiek sūnų karių-poetų

Kaip nugalėti tokią tautą?

Atsakymas tik vienas

Niekados!

LINAS RAMŪNAS

PAKEISTI RINKTINIŲ PAVADINIMAI

Organizacija yra gyvas darinys, tad pokyčiai joje natūralus, netgi sveikintinas dalykas. Šiandien savo skaitytojus informuojame, kad po ilgokų diskusijų ir peripetijų sausio 16-osios Sąjungos vado įsakymu buvo pakeisti LŠS rinktinių pavadinimai. Taigi nuo šiol Alytaus apskrities karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-oji rinktinė vadinama Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-ąją rinktine, Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-oji rinktinė – Vytauto Didžiojo šaulių 2-ąją rinktine, Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3-ioji rinktinė – Vakarų (jūros) šaulių 3-ąją rinktine, Marijampolės apskrities šaulių 4-oji rinktinė – Suvalkijos šaulių 4-ąją rinktine, Panevėžio apskrities šaulių 5-oji rinktinė – Alfonso Smetonos šaulių 5-ąją rinktine, Šiaulių apskrities gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-oji rinktinė – Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-ąją rinktine, Tauragės apskrities LDK Kęstučio šaulių 7-oji rinktinė – LDK Kęstučio šaulių 7-ąją rinktine, Telšių apskrities Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė – Žemaitijos šaulių 8-ąją rinktine, Utenos apskrities šaulių 2-oji rinktinė – Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-ąją rinktine, Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-oji rinktinė – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-ąją rinktine.

Žurnalo puslapiuose savo skaitytojus supažindinsime su Lietuvai nusipelnusiais žmonėmis, kurių vardai suteikti šaulių rinktinėms.

Spausdiname Anykščių S. Dariaus ir S. Girėno 1-osios kuopos šaulio Mindaugo Nefo pamąstymą, rašytą 2013 m. lapkričio 12 d., apie rinktinių pavadinimus. Gal kiek pavėluota, tačiau žinia aktualumo nepraradusi.

DĖL VARDŲ SUTEIKIMO UTENOS APSKRITIES ŠAULIŲ RINKTINEI

Diskusija dėl apskričių šaulių rinktinių pavadinimų buvo kilusi 2009 metais, švenčiant mūsų organizacijos 90 metų sukaktį. Tuomet, kiekvienai šaulių rinktinei buvo pasiūlyta su šauliais apsarstyti galimus vardus ne tik šaulių rinktinei bet ir kuopoms. Tačiau aktyviau šį klausimą nagrinėjo tik Utenos apskrities šaulių 9-osios rinktinės šauliai.

Aš pasigendu Lietuvos šaulių sąjungos kūrėjų, ideologų ir žymių šaulių įprasminimo šaulių rinktinių pavadinimuose. Kodėl iki šiol neturime Vl. Putvinskio-Pūtvio, M. Šalčiaus, L. Grigonio-Užpalio, J. Šibailos-Merainio ir daugelio kitų vardu pavadintų rinktinių ar bent jau kuopų? Siūlyčiau kiekvieną apskrities šaulių rinktinę pavadinti žymių šaulių vardais. Pradedant Šaulių sąjungos kūrėjais Vladu Putvinskiu ir Matu Šalčiumi, Teodoru Daukantu, Vincu Daudzvardu, Antanu Graugroku, Pranu Saladžiumi, Antanu Žmuidzinavičiumi, savo gretose turėjome vėliau žymius Lietuvos laisvės kovotojų vadus: Zigmą Drungą-Mykolą Joną, Vladą Montvydą-Žemaitį, Juozą Vitkų-Kazimieraitį, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio deklaracijos signatarus Leonardą Grigonį-Užpalį, Juozą Šibailą-Merainį, šį sąrašą galime tęsti ir tęsti. Garsių

tautai ir Šaulių sąjungai nusipelnusių asmenų netrūksta, ir jų vardais galima pavadinti ne tik rinktines, bet ir šaulių kuopas.

Tikrai gerbiu visus Lietuvos didvyrius – ir Karalių Mindaugą, ir Vytautą Didįjį, tačiau koks jų ryšys su Šaulių Sąjunga? Manau, kad atsiras tokių, kurie mane apkaltins eretiku, istoriniu nihilistu. Bet tai yra mano nuomonė. Manau, jog noras ir iniciatyva rinktinę ar kuopą pavadinti didvyrių vardais turi kelti patys šauliai, svarbiausia yra noras įprasminėti žmones, kurie savo dalį gyvenimo paaukojo Lietuvai ir Šaulių sąjungai. Verta priminti, jog 1919–1940 m. Lietuvos šaulių sąjungos rinktinės išskirtinių pavadinimų neturėjo, jos buvo numeruojamos romėniškais skaitmenimis, kurie per visą laikotarpį kelis kartus keitėsi. Žymių asmenų vardai buvo suteikiami tik šaulių būriams arba kuopoms.

Manau, kad prasminga Utenos apskrities 9-ąją šaulių rinktinę pavadinti paskutiniojo Šaulių sąjungos vado 1-osios Lietuvos Respublikos laikotarpiu plk. Prano Saladžiaus vardu. Tokio pasirinkimo motyvai yra trys:

1. Pranas Saladžius gimė 1893 02 27 netoli Vyžuonų (Utenos raj.), mokėsi Užpaliuose (Utenos raj.), vėliau mokytojo Anykščiuose. Visos išvardytos teritorijos šiandien priklauso Utenos apskrities 9-osios šaulių rinktinės teritorijai.

2. Plk. Pranas Saladžius LŠS vado pareigas ėjo 1935–1940 m. Jam vadovaujant organizacijoje buvo įgyvendinta reforma pagal 1935 m. įstatymą ir pakankamai sėkmingai įtraukė šaulius į krašto gynybos sistemą.

3. Suteikus Prano Saladžiaus vardą 9-ajai šaulių rinktinei, būtų įtvirtintas principas šaulių rinktines vadinti žymių Šaulių sąjungos veikėjų vardais.

Žinoma, vardo suteikimas rinktinei ar kuopai įprasminimu nesibaigia, svarbiausia, kad žmogaus atminimas būtų įprasminamas veikloje, organizuojamuose renginiuose. Jei mes, šauliai, ne tik deklaruosime didžiavimąsi savo pirmtakais, bet ir aktyviai bei nuosekliai juos minėsime savo kasdieninėje šauliškoje veikloje, suteiksime geriausią padėką ir taip atsidėkodami nuleisime galvas, pagerbdami jų darbus ir atminimą.

PULKININKAS PRANAS SALADŽIUS

Pedagogas, visuomenininkas, kariškis Panevėžio mokytojų seminarijoje įgijo mokytojo specialybę ir 1912–1915 m. gyveno Anykščiuose bei dirbo Anykščių dviklasės mokyklos jaunesniojo mokytoju. Jis buvo pirmasis pedagogas, pažadinęs Anykščių jaunimą kultūrinei veiklai: įvedė mokykloje nuolatines lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, dainavimo pamokas ir pats ir dėstė šiuos dalykus, nors carinės Rusijos valdžia už tai atlyginimo nemokėjo. P. Saladžiaus iniciatyva Anykščiuose susi-



kūrė vaidybos būrelis „Vairas“, jis pats režisuodavo spektaklius.

Pirmojo pasaulinio karo metais mokyklai nustojus veikti, pasitraukė į Rytus, pradėjo studijuoti mokytojų institute Vi-tebske (Baltarusija). 1915 m. mobilizuotas į Rusijos kariuo-menę dalyvavo Pirmojo pasaulinio karo mūšiuose, Galicijos fronte kovojo su austrų kariuomene, įgijo karinės patirties. 1917 m. baigė Vilniaus karo mokyklą Poltavoje (Ukraina). Tais pačiais metais jis atstovavo Rostovo (Rusija) lietuviams Sankt Peterburgo lietuvių seime, 1918 m. nuo balandžio iki lapkričio buvo Rostovo lietuvių komiteto sekretorius.

1918 m. pabaigoje grįžęs į Lietuvą ir apsigyvenęs tė-viške Vyžuonose, vykdė Lietuvos švietimo ministerijos įgaliojimą – organizavo mokyklą, 1919 m. pavasarį dirbo atkurtos Vyžuonų pradžios mokyklos mokytoju. 1919 m. liepą įstojo į Lietuvos kariuomenę, tarnavo Kauno batalio-ne, organizavo mokomąją kuopą, vėliau dalyvavo kovose su Liucjano Želigovskio kariuomene. 1920 m. gruodžio 1 d. buvo paskirtas Karo mokyklos būrio vadu, kartu dėstė Lie-tuvos geografiją ir lietuvių kalbą. 1922–1925 m. P. Sala-džius buvo drausmės bataliono vadas Varniuose (Telšių r.), 1926–1927 m. – Kauno karo kalėjimo viršininkas, 1927–1935 m. – Kauno miesto ir apskrities karo komendantas.

Gyvendamas Kaune studijavo Vytauto Didžiojo uni-versitete teisę. Per voldemarininkų pučą 1934 m. buvo suimtas. 1935–1940 m. pulkininkui P. Saladžiui tapus Lietuvos šaulių sąjungos vadu buvo reorganizuotas LŠS štabas, rinktinės ir daugiausia dėmesio skiriama kariniam rengimui. Jo dėka šaulių gretos išaugo, veikla išpopulia-rėjo, į ją įsijungė žymių Lietuvos žmonių.

1940 m. vasarą po sovietinio perversmo liepos 18 d. suimtas P. Saladžius kalėjo Utenos, vėliau – Kauno sun-kiųjų darbų kalėjime iki prasidėjus vokiečių okupacijai iš ten buvo išlaisvintas.

1941–1942 m. P. Saladžius buvo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Vyriausiojo įgaliotinio įstaigos vedėjo pavaduoto-jas. Nuo 1941 m. pabaigos jis buvo ir okupacinės vokiečių valdžios įkurto Savitarpinės pagalbos Vyriausiojo komiteto aukų rinkimo skyriaus vedėjas. 1944 m. su šeima pasitraukė į Vokietiją, Neuveno ir Švabiš Gmiundo lietuvių pabėgėlių stovyklose tvarkė švietimo reikalus, mokytojų pradžios mokyklose. 1949 m. emigravo į JAV. 1950–1962 m. buvo Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ Ročesterio skyriaus pirmininku. Mirė 1965 m. liepos 12 d. palaidotas Ročesteryje (Rochester, Niujorko valstija, JAV).

Plk. P. Saladžius Pirmojo pasaulinio karo metais Ru-sijoje apdovanotas Šv. Anos 4-ojo laipsnio ordinu, Lie-tuvoje – DLK Gedimino 3-iojo laipsnio ordinu, Vytauto Didžiojo 4-ojo laipsnio ir 3-iojo laipsnio ordinais, skau-tų Svastikos ordinu, Šaulių žvaigždės ordinu, „Jaunosios Lietuvos Trijų liepsnų“ ordinu ir 1-ojo laipsnio kryžiumi „Už nuopelnus Lietuvai“. Jis taip pat pelnė Latvijos Trijų žvaigždžių 2-ojo laipsnio ordiną, ugniagesių „Artimui pa-galbon“ 2-ojo laipsnio ir 1-ojo laipsnio kryžius, Latvijos šaulių (Aizsargs) „Nuopelnų kryžių ir Suomijos nacio-nalinės gvardijos sidabro kryžių. P. Saladžiui buvo įteikti Lietuvos nepriklausomybės 10-mečio medalis, Latvijos išsivadavimo karo 10-mečio medalis. ■

Parengta naudojantis www.anykstenai.lt/informacija

ALFONSAS SMETONA-ŽYGAUDAS

Gimė 1913 m. Justinavos k., Šilų apyl., Vadoklių valst. Mokėsi Dotnuvos žemės ūkio mokykloje, dirbo savo ūkyje, nors ūkininkavimas netraukė. Buvo gabus ir veiklus: dalyvavo kaimo kultūriniame gyvenime, organizuodavo Vasario 16-osios minėjimus, priklausė Šaulių sąjungai.

1941 m., traukiantis rusams, suorganizavo Lietuvos išlais-vinimo organizaciją, į kurią susibūrė buvę savanoriai ir šauliai, ir sušaudė 5 aršiausius komjaunuolius, kurie kėsinosi nužudyti Šilų parapijos kunigą. Vokiečių okupacijos metais savanoriš-kai ėjo tarnauti į vokiečių policiją, kad galėtų kovoti su komu-nistais. Sovietų Sąjungai antrą kartą okupavus Lietuvą, įstojo į kapitono Juozo Krištaponio organizuojamą partizanų būrį.

1945-ųjų sausį būrį apsupo rusų kariuomenė. Mūšy-je žuvo apie 18 partizanų ir vadas J. Krištaponis. Po jo žūties būriui pradėjo vadovauti A. Smetona-Žygaudas. Vėliau A. Smetona tapo Vyčio apygardos vado D. Vaite-lio pavaduotoju. Jam žuvus tapo Vyčio apygardos vadu.

Alfonsui išėjus į mišką, saugumiečiai suėmė jo moti-ną Oną Smetonienę ir uždarė Vadoklių kalėjime. 1947 m. kartu su jaunesniuoju sūnumi išvežė į Sibirą.

1950 m. A. Smetonos-Žygaudo nurodymu Šiluose buvo įkurta LLKS pagrindinė ginkluota organizacija ■

kovai su okupantu. Jos nariai gyveno legaliai. Organizacijai vadovavo Žygaudo giminaitis Elegijus Smetona. Organiza-cijos nariai parinkdavo mais-to partizanams, saugodavo juos, kai užeidavo pas gyven-tojus, perduodavo laiškus, at-sišaukimus. Bet tada jau veikė platus KGB agentų tinklas ir organizacija netrukus buvo išaiškinta, jos nariai suimti, nuteisti 25-eriems metams lagerio ir 5-eriems tremties.

1950 m. liepos 5 d. žuvo Kačėniškių miške bunkerį išdavus ryšininkui.

1999 m. gegužės 19 d. apdovanotas (po mirties) Vy-čio kryžiaus trečiojo laipsnio ordinu, pripažintas kario savanorio statusas ir Prezidento dekretu suteiktas pul-kininko laipsnis. ■

Parengta pagal Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro informaciją





KONKURSAS

Skelbiame konkursą „Šaulys, į kurį noriu lygiuotis“ ir kviečiame rašyti apie savo rinktinės, kuopos, būrio ar mokyklos būrelio narius, kurie, Jūsų nuomone, yra pavyzdžio verti šauliai. Juk turime kuo pasidžiaugti bei didžiuotis!

Visi konkurso dalyviai bus apdovanoti, taip pat pagerbti aprašomi žmonės.

Rašinius bei nuotraukas prašome siųsti iki **gegužės 31 d. el. pašto adresu redakcija@sauliusajunga.lt**

Konkursą pradedame Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės „Geležinio vilko“ kuopos šaulių **Justinos Zibolytės** ir **Editos Dutkevičiūtės** rašiniu.

DIDŽIUOJAMĖS SAVO VADU



Kai apie asmenį girdi žodžius: sukaupęs nemažai patirties, aktyvus visuomenės narys, pavyzdys kitiems, pasižymintis aktyvumu, gražių idėjų sklaida – supranti, kad tai neeilinė asmenybė. Toks būtent „Geležinio vilko“ kuopos vadas Andrius Šmailis, šaulišką tarnybą pradėjęs 2010 m. rugsėjo mėnesį, prisiekęs ir tapęs „Geležinio vilko“ kuopos vado pavaduotoju. Tai žmogus, kuris suvokė, kad jaunystės metai, praleisti Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotajame pėstininkų batalione, padarė didelę įtaką jo gy-

venime. Juk ne veltui po daugiau nei dešimtmečio A. Šmailis vėl grįžo į uniformotą, disciplinotą aplinką, tik dabar su kitomis idėjomis ir tikslais, pasirenkęs sukaupęs gyvenimiškas žinias ir patirtį perteikti jaunajai kartai – šauliams.

Mūsų vadas yra entuziastingas, patriotiškas žmogus, turintis tvirtą būdą ir valią. Visą tarnybos laikotarpį Šaulių sąjungoje jis pasižymi reiklumu ir sau, ir savo kuopos šauliams, organizuotumu, gebėjimu vienyti ir vadovauti, motyvacija, naujomis idėjomis, aiškia ateities vizija.

Jo idėjomis ir ryžtu patikėjo: nuo 2013 m. LŠS vadas ats. plk. A. Plieskis A. Šmailį paskyrė Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės „Geležinio vilko“ kuopos vadu. Už jaunųjų šaulių ugdymą, iniciatyvumą, inovatyvumą bei pastangas garsinant LŠS vardą A. Šmailis buvo apdovanotas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“. Džiaugiamės mūsų vado įvertinimu.

„Mūsų kuopos vadas yra labai linksmas ir draugiškas žmogus, suprantantis ir padedantis. Tokių žmonių labai maža. Jis labai daug laiko skiria mums, jaunimui, šviesti ir auklėti, bet turi ir savo tikslų, kurių siekia. Iš jo daugiausia, manau, galime pasimokyti patriotiškumo ir atsidavimo Tėvynei. Gerbiu jį, ir jis yra vienas iš mano autoritetų“, – prisipažįsta kuopos šaulys Mindaugas.

Kuopos šaulys Donatas teigia, kad su kuopos vadu jį sieja tvirtas ryšys: „Kuopas vadas – didelės šeimos tėvas, kuris nepamirš nei vieno šeimos nario, jam visada patars arba padės nelaimėje. Tai žmogus, į kurį gali visada kreiptis ištikus nelaimei arba tiesiog paprašyti gyvenimiško patarimo.“

Vienas iš pirmųjų kuopos šaulių Mantas, paklaustas apie kuopos vadą, pažymi: „Vadas yra mūsų lyderis. Visada skatina stengtis, palaiko mus. Jo dėka užsiėmimai vyksta Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, gauname Akademijos išduotą ekipuotę. Smagu, kad kuopos vadas suorganizuoja susitikimus su įvairiomis asmenybėmis.“

„Geležinio vilko“ kuopos šauliai didžiuojasi turėdami tokį atsidavusį ir patriotišką kuopos lyderį, kuris yra ne tik griežtas vadas, bet tuo pačiu tikras draugas. ■

Šaulę **ANTANINĄ MUGIENĘ** 75-ojo gimtadienio proga. Linkime stiprios sveikatos, neišsenkamos energijos šauliškame kelyje ir dvasios stiprybės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai ir Tėvynei.
LŠS vadovybė, Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos šauliai

Šaulį **JONĄ MIŠEIKĮ** 80-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprybės bei sveikatos, noro bei energijos tęsti šaulišką veiklą, džiaugtis gyvenimu ir teikti džiugesio kitiems.
LŠS vadovybė, Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės 2-osios kuopos vadas ir šauliai

Lai niekad neapleis energija sparnuota, ir akys šilumą jaunatvišką teskleis. Širdis tikėjimo žiedais apvainikuota lai niekada pavargti Jums neleis.
Kuopos vadą **PRANĄ SLUCKŲ** 60-ojo jubiliejaus proga. Linkime geros sveikatos, ištvermės ir dvasios stiprybės tarnaujant Tėvynei.
LŠS vadovybė, Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Radviliškio 1-osios kuopos šauliai

Šaulius **GEDIMINĄ KARAUSKĄ** 80-ojo jubiliejaus, **ANTANĄ JANUŠKEVIČIŲ** 75-erių metų sukakties ir **ALBINĄ GRIŠKELĮ** 70-ojo gimtadienio proga. Linkime geros sveikatos, džiugių akimirkų, ištvermės ir nenuilstamos energijos šauliškoje veikloje.
LŠS vadovybė, Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Lazdijų A. Ramanausko-Vanago šaulių 4-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulį **VITĄ ANDZIULĮ** 75-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, ilgų bei prasmingų gyvenimo metų, neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje, ištvermės ir dvasios stiprybės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai ir Tėvynei.
LŠS vadovybė, Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vadas ir šauliai



SVEIKINAME

Šaulį **VYTAUTĄ JUODZEVIČIŲ** 80-ojo jubiliejaus proga. Linkime geros sveikatos, ištvermės ir energijos šauliškame bei asmeniniame gyvenime.
LŠS vadovybė, Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos šauliai

Ne skaičiai nulemia metus, o mūs keliai, darbai ir mintys. Tuo, kuo praturtinam kitus, mokėdami save dalinti.
Šaulę **VALERIJĄ STUNDŽIENĘ** garbingo 70-ojo jubiliejaus proga.
LŠS vadovybė, Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės Panevėžio 6-osios kuopos vadas bei šauliai

Šaulį, kuopos vado pavaduotoją **JUSTINĄ STANKEVIČIŲ** 65-ojo jubiliejaus proga. Linkime asmeninės laimės, Dievo palaimos bei dvasios stiprybės šauliškoje veikloje.
LŠS vadovybė, Suvalkijos 4-osios rinktinės 3-iosios kuopos vadas ir šauliai

Garbingo 80-ojo jubiliejinio gimtadienio proga Šaulių sąjungos garbės šaulį, buvusį Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadą, nenuilstantį tautos karį **VYTAUTĄ V. GEŠTAUTĄ**. Linkime stiprios sveikatos, neblėstančios ugnies širdyje bei ilgų prasmingų metų.
LŠS vadovybė, Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadas bei Vilniaus šaulių kuopos vadas ir šauliai



PRO MEMORIA



Amžinybėn palydėjome iškilų žmogų, Suvalkijos krašto šviesuolį, gydytoją, LŠS garbės šaulį, Kalvarijos kuopos šaulį, Kalvarijos garbės pilietį, dim. kpt. **HENRIKĄ SINKŲ**. Už pusmečio būtų sulaukę 98-eri.

Gimė H. Sinkus 1916 m. rugpjūčio 26 d. Kudirkos Naujamiestyje. Mokėsi Kauno jėzuitų gimnazijoje. 1939 m. įstojo į karo mokyklos kariūnų-aspirantų kursą. Sovietams 1940 m. okupavus Lietuvą, kariuomenė ir karo mokykla buvo priskirtos Raudonajai armijai. Karo mokykla iš Kauno perkelta į Vilnių ir pavadinta Darbininkų-valstiečių Raudonosios armijos pėstininkų karo mokykla. Rusai nebuvo numatę aspirantų kursų, tad XV laida, kurioje mokėsi H. Sinkus, buvo paskutinė, įsiminta neeiliniu pokštu. Baigiantis kursų pažymėjimų įteikimo ceremonijai 284 kariūnai atsistojo ir sugiedojo „Lietuviais esame mes gimę“, bedieviams sovietams „Marija, Marija“ ir, kad nebūt per maža, Lietuvos himną. Už tai gavo tik rusiškas pažymas, kad išklausė kursą ir yra atsargos karininkai. Po šių mokslų H. Sinkus įstojo į VDU Medicinos fakultetą. Per vokiečių okupaciją studijas tęsė ir dirbo. Gavęs diplomą tapo moterų ligų gydytoju. Dar studijuodamas vedė Valeriją Bulotaitę, susilaukė dviejų sūnų. Rūpėjo ne tik medicina. Antrosios okupacijos metu bendravo su partizanais. Po karo dirbo Kėdainių apskrities akušerijos-ginekologijos skyriaus vedėju. Grįžo į Kauną ir bu-

vo suimtas, įmestas į saugumo rūsius. Per dieną – stiklinė vandens ir 200 g duonos. Tardydavo naktimis. Po kelių naktų perkėlė į Kauno kalėjimą. 1946 m. kovo 13 d. NKVD karo tribunolas nuteisė 8 metams laisvės atėmimo. Buvo išvežtas į Pravieniškių, Vilniaus Rasų 2-ąjį lagerį, vėliau – į Gorkio kalėjimą, tada – Vorkuta. Dirbo chirurgu, o ambulatorijoje priimdavo apie 150 pacientų. Laviravo tarp noro padėti ir rizikos, kad bus nubaustas. Teko ragauti ir karcerio, ir darbų šachtoje. Baigęs kalėti 1954 m. sužinojo, kad Vorkutos komendantūra neišleidžia namo. Atvyko žmona su abiem sūnumis ir savo motina. 1956 m. trėmimas panaikintas. Grįžus į Lietuvą tais pačiais metais paskirtas Kalvarijos r. ligoninės Akušerijos-ginekologijos skyriaus vedėju. Dirbo daugiau kaip 30 m. Nuo 1987 m. dėl sveikatos pacientės priiminėdavo tik namie. 1968 m. suteikta 1-oji kvalifikacinė akušerio-ginekologo kategorija. 1989 m. reabilituotas. 1992 m. lapkričio 20 d. LR Vyriausybės potvarkiu suteiktas dimisijos kapitono laipsnis, kurio negavo okupavus Lietuvą 1940 m.

Atkūrus Kalvarijos šaulių kuopą, 1993 m. vasario 16 d. papildė mūsų gretas, buvo valdybos narys. Buvo suteiktas Garbės šaulio vardas, apdovanotas III laipsnio pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“. 2000 m. apdovanotas Amerikos lietuvių Žvaigždės medaliu už nuopelnus Lietuvai ir Lietuvos šaulių sąjungai.

Henrikas buvo mūsų ramstis, visų švenčių veidas. Nors pusę amžiaus vyresnis klausdavo: „Na, Mindaugai, gerai pasakiau?“ Vis aplankydavau, pasikalbėdavom. Buvo taktiškumo, tautiškumo pavyzdys ir senajai, ir jaunajai kartai.

M. LIETUVININKAS

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną Valeriją, sūnus ir kitus artimuosius.

Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės
Kalvarijos šaulių 1-osios kuopos šauliai

UŽJAUČIAME

Netekties valandą, mirus šauliui **ALGIRDAI MIKŠIŪNUI**, artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

LŠS vadovybė ir Vytauto Didžiojo šaulių
2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos šauliai

Mirus broliui, nuoširdžiai užjaučiame Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos šaulį **PETRĄ DIGIMĄ**, velionio šeimą ir artimuosius.

LŠS vadovybė, Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės štabo
darbuotojai bei Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos šauliai

Mirus šauliui **JURGIUI JONUI ČEPONONIUI** nuoširdžiai užjaučiame jo šeimą ir artimuosius.

LŠS vadovybė, Lazdijų A. Ramanausko-Vanago
šaulių 4-osios kuopos vadas ir šauliai

Mirus šauliui **ANTANUI PODERIUI**, nuoširdžią užuojautą reiškiame šeimai ir artimiesiems.

LŠS vadovybė, Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios
rinktinės Prienų 6-osios kuopos šauliai

Mirus mylimai Mamai, nuoširdžią užuojautą reiškiame šauliui Jonui Malinauskui.

LŠS vadovybė, Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės štabo darbuotojai
ir Anykščių Dariaus ir Girėno 1-os kuopos šauliai

LŠS CV NUTARIMAI, VADO ĮSAKYMAI, APDOVANOJIMAI

2013 M. GRUODŽIO 18 D. – 2014 M. VASARIO 11 D.

Sąjungos vado įsakymais II laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti: už šauliškų tradicijų puoselėjimą, sąžiningumą, uolumą ir aktyvų ilgametį dalyvavimą Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos šaulių veikloje šaulys Petras Ambrazevičius; už aktyvią šaulišką veiklą, sąžiningą, uolų bei iniciatyvų pareigų vykdymą; už asmeninį indėlį organizuojant Kalniškės mūšio minėjimus, turimų žinių bei įgūdžių panaudojimą bendriems tikslams, sąžiningai ir profesionaliai atliktas užduotis Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Lazdijų A. Ramanausko–Vanago šaulių 4-osios kuopos vadas Petras Surdokas; už aktyvią šaulišką veiklą, sąžiningą, uolų bei iniciatyvų pareigų vykdymą; už asmeninį indėlį organizuojant Kalniškės mūšio minėjimus, turimų žinių bei įgūdžių panaudojimą bendriems tikslams, sąžiningai ir profesionaliai atliktas užduotis Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Lazdijų A. Ramanausko–Vanago šaulių 4-osios kuopos vado pavaduotojas Gediminas Karauskas; už aktyvią šaulišką veiklą, sąžiningą, uolų bei iniciatyvų pareigų vykdymą, turimų žinių bei įgūdžių panaudojimą bendriems tikslams, sąžiningai ir profesionaliai atliktas užduotis Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Druskininkų šaulių 3-osios kuopos vadas Algirdas Mikelionis.

Sąjungos vado įsakymais III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti: už didelį asmeninį indėlį, organizacinius sugebėjimus, iniciatyvumą ugdant jaunuosius šaulius l. e. Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos viršininko pareigas plk. lt. Vidas Eidukas, Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos Puskarininkų mokyklos viršininkas srž. mjr. Darius Zubrickas; už aktyvų ir nuoširdų darbą, pastovią paramą, pagalbą rinktinės ir visuomeniniuose renginiuose Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės Telšių šaulių 5-osios kuopos šauliai Stanislovas Tekorius, Adolfas Streckis, Petras Jankauskas, Kazimieras Jankauskas; už pastovią paramą rinktinei, pagalbą vykdant projektus Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės Telšių šaulių 5-osios kuopos šaulys Vytautas Kleiva; už aktyvią šaulišką veiklą, sąžiningą, uolų bei iniciatyvų pareigų vykdymą, turimų žinių bei įgūdžių panaudojimą bendriems tikslams, sąžiningai ir profesionaliai atliktas užduotis Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rink-

tinės Vyčio Kryžiaus ordino vėliavos būrio II skyriaus šaulys Vytautas Rėderis; už garbingą, sąžiningą ir aktyvų dalyvavimą šaulių veikloje Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų rajono šaulių VI kuopos šaulys Vytautas Pranciškus Rūkas; už patriotiškumą ir šauliškumo puoselėjimą, iniciatyvumą bei jaunųjų šaulių ugdymą Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės „Nepriklausomybės kovų“ kuopos vadas Pranas Skinulis; už šauliškų tradicijų puoselėjimą, sąžiningumą, uolumą ir aktyvų ilgametį dalyvavimą Marijampolės šaulių 3-osios kuopos šaulių veikloje Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Marijampolės šaulių 3-osios kuopos būrininkas Algirdas Bartuška; už šauliškų tradicijų puoselėjimą, sąžiningumą, uolumą ir aktyvų ilgametį dalyvavimą Marijampolės šaulių 3-osios kuopos skyriaus vadas Rimantas Aleksa; už pavyzdinę, sąžiningą šaulišką tarnybą, uolų šauliškų pareigų vykdymą Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės Biržų 1-osios kuopos vado pavaduotoja Inga Arlikevičienė; už pavyzdinę, sąžiningą šaulišką tarnybą, uolų šauliškų pareigų vykdymą Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės Pandėlio 13-osios kuopos vadė Rima Žėkienė; už aktyvią šaulišką veiklą, sąžiningą, uolų bei iniciatyvų pareigų vykdymą, už asmeninį indėlį pravedant jaunųjų šaulių mokymus ir žygius jaunųjų šaulių būrelyje, turimų žinių bei įgūdžių panaudojimą bendram tikslui Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Varėnos šaulių 5-osios kuopos būrio vadas Albertas Jakubavičius; Alytaus šaulių 8-osios kuopos vadas Jonas Godliauskas;

Sąjungos vado įsakymais padėkos įteiktos: už pagalbą ir svarų indėlį Lietuvos šaulių sąjungai, už nesavanaudišką nuoširdumą, begalinį atsidavimą darbui Lietuvos šaulių sąjungos sporto ir technikos viršininkui Tomui Juraičiui, jėgos trikovės, svarsčių kilnojimo ir virvės traukimo treneriui Antanui Griciui, dziudo treneriui Piotr Ponomariov, braziliškojo džiu džitsu treneriui Donatui Ukveriui, bušido K-1 karatė treneriui Jordanui Poškaičiui; už pagalbą ir paramą Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės „Geležinio vilko“ kuopai, šauliškumo puoselėjimą Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos redakcijos skyriaus vedėjui ats. kpt. Arūnui Alonderiui, Gen. Jono Žemaičio karo akademijos kariūnų bataliono štabo viršininkui kpt. Pauliui Čižauskui, Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės „Geležinio vilko“ kuopos rėmėjui Algiui Gulbinavičiui, Lietuvos kariuomenės Logistikos valdybos

štabo viršininko pavaduotojui logistikos operacijoms mjr. Virginijui Kleponiui, Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininkui plk. Eugenijui Vosyliui, Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnų bataliono vadui mjr. Broniui Žekai, Gen. Jono Žemaičio karo akademijos viršininko pavaduotojui kariniam rengimui plk. lt. Valerijui Šareliui; už aktyvią veiklą, jaunimo ugdymą ir šauliškumo puoselėjimą Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės „Geležinio vilko“ kuopos vado pavaduotojui Linui Bušauskui, būrio vadui Jonui Justui Butkevičiui, būrio vado pavaduotojui Vaidui Jakimavičiui, kuopos šaulei Justinai Zibolytei, kuopos šauliui Žygimantui Zmejauskui, būrio vadui Mantui Tigranui Alojau; už sąžiningą pareigų vykdymą ir aktyvią šaulišką veiklą, uolų bei iniciatyvų pareigų atlikimą siekiant bendrų tikslų Tėvynės labai Vytauto Didžiojo 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ šaulių 3-iosios kuopos šauliams Juozui Pukinskui, Aleksui Beržiui, Vyčio Kryžiaus ordino vėliavos būrio II skyriaus šauliui Marijonui Bieliauskui, II būrio šaulei Donatai Kasiulienei; už aktyvią šaulišką veiklą, uolų bei iniciatyvų pareigų vykdymą, už asmeninį indėlį pravedant Simno gimnazijos Santaikos skyriuje jaunųjų šaulių būrelyje mokymus ir žygius, už sąžiningai ir profesionaliai atliktas užduotis Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Alytaus rajono šaulių 11-osios kuopos būrio vadui Petrui Grebliauskui; už aktyvią šaulišką veiklą, uolų bei iniciatyvų pareigų vykdymą, už asmeninį indėlį pravedant Miroslovo mokyklos jaunųjų šaulių būrelyje mokymus ir žygius. Už sąžiningai ir profesionaliai atliktas užduotis Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Alytaus rajono šaulių 11-osios kuopos būrio vadei Aušrai Asanavičienei; už aktyvią šaulišką veiklą, uolų bei iniciatyvų pareigų vykdymą, už asmeninį indėlį pravedant Krokialaukio vidurinės mokyklos jaunųjų šaulių būrelyje mokymus ir žygius, už sąžiningai ir profesionaliai atliktas užduotis Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Alytaus rajono šaulių 11-osios kuopos būrio vadui Antanui Peckui; už aktyvią šaulišką veiklą, uolų bei iniciatyvų pareigų vykdymą, už asmeninį indėlį pravedant Vaisodžių pagrindinės mokyklos jaunųjų šaulių būrelyje mokymus ir žygius, už sąžiningai ir profesionaliai atliktas užduotis Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Alytaus rajono šaulių 10-osios kuopos būrio vadei Ramunei Jasaitienei; už garbingą, sąžiningą ir aktyvų dalyvavimą Lietuvos šaulių sąjungos veikloje Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų 6-osios kuopos šauliams Arūnui Baltrūnui, Nijolei Romaškienei, Vladui Kanapecui, Edvardui Zakaržauskui, kuopos būrio vadui Nerijui Panasiukui; už dalyvavimą Lietuvos šaulių sąjungos

veikloje Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų 6-osios kuopos šauliui Vytautui Pivorui; už sąžiningą ir aktyvų dalyvavimą Lietuvos šaulių sąjungos veikloje, jaunųjų šaulių ugdymą Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų 6-osios kuopos šaulei Milei Blaževičienei; už sąžiningą ir aktyvų dalyvavimą Lietuvos šaulių sąjungos veikloje, jaunųjų šaulių ugdymą Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Šalčininkų XI kuopos jaunųjų šaulių būrelio vadovui Eduardui Veder; už aktyvią veiklą ir patriotiškumo puoselėjimą Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Šalčininkų XI kuopos šauliui Raimondui Vozbaničiui, būrio vadui Vytautui Tamulynui, būrio vadui Tomui Seliatyckiui, šaulei Anželikai Veder; už bendradarbiavimą su Trakų 6-ąja kuopa rengiant mokymus, vaikų vasaros stovyklas Trakų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkui Kęstučiui Kirsnauskui.

Sąjungos vado įsakymais Valdemaras Stanaitis atleistas iš Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Sostinės kuopos vado pareigų nuo 2014-01-28; Donatas Prialgauskas atleistas iš Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės Kretingos 5-osios kuopos vado pareigų nuo 2014-01-28; Povilas Daukševičius atleistas iš Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunųjų šaulių vado pareigų nuo 2014-02-04.

Sąjungos vado įsakymais Simonas Šitkauskas skiriamas eiti Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunųjų šaulių vado pareigas nuo 2014-02-05; Geraldas Pukelis skiriamas laikinai eiti Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Sostinės kuopos vado pareigas nuo 2014-02-12. ■

APIE MUS RAŠO

WWW.SMM.LT Švietimo ir mokslo ministerijos tinklalapyje rašoma apie Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės organizuotą Kauno miesto bei rajono moksleivių patriotinės dainos konkursą. ■

„**UTENOS DIENA**“ straipsnyje „Vasario 16-oji Utenoje – su prieskoniais ir laureatų lietumi“ rašo apie tai, kaip apskrities šauliai minėjo Lietuvos valstybės atkūrimo dieną. ■

Savaitraščio „**MANO DRUSKININKAI**“ straipsnyje „Pilietiško ugdymas Druskininkų lopšelyje-darželyje „Bitutė“ pasakojama apie Druskininkų šaulių kuopos vado R. Šerpatausko ir jaunųjų šaulių apsilankymą pas jaunuosius druskininkiečius ir praveistas patriotines pamokas. ■